

BEVESTIGING
van
AMBTSDRAGERS

Inleiding

Bij de hier geboden orden voor de bevestiging van ambtsdragers is uitgegaan van wat de kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland over de ambten zegt.

Gaven van de Geest

Het is de Geest die mensen roept tot geloof, hen heiligt door vele gaven, hun kracht geeft om van het evangelie te getuigen, hen in staat stelt hun roeping in de wereld te volgen. Alle leden van de gemeente zijn geroepen en gerechtigd hun gaven aan te wenden tot vervulling van de opdracht die Christus aan de gemeente geeft (Artikel IV-2). Wanneer de kerk/de gemeente mensen ontdekt, die gaven van God hebben ontvangen om Gods kudde te leiden, op te bouwen en te beschermen, kan zij zulke mensen waardig achten in een ambt te worden bevestigd.

Ambten

Het openbare ambt van Woord en Sacrament is van Christuswege gegeven om de gemeente bij het heil te bepalen en bij haar roeping in de wereld te bewaren. Met het oog op deze dienst onderscheidt de kerk het ambt van predikant, het ambt van ouderling, het ambt van diaken, alsmede andere diensten in kerk en gemeente (Artikel V-1).

Beroeping en verkiezing

De roeping tot het ambt geschiedt van Christuswege, plaatselijk door de gemeente en overigens door de kerk bij monde van de daartoe bevoegde vergaderingen (Artikel V-4). Predikanten worden door de kerk in haar geheel toegelaten tot het ambt en beroepen door en verbonden aan een plaatselijke gemeente, dan wel voor een bepaald dienstwerk beroepen door en verbonden aan een classis of aan de landelijke kerk. Ouderlingen en diakenen worden verkozen door de gemeente waartoe zij behoren.

Bevestiging

Alle bevestiging in het ambt vindt plaats onder aanroeping van de Geest (Artikel V-5) en is eenmalig, omdat deze bevestiging een levenslange toewijding aan de Heer veronderstelt.

Het ambt van predikant is niet aan plaats of termijn gebonden; de predikant wordt daarom voor het leven in het ambt

bevestigd (Ordinantie 3-5-7). Bij een voortgaande ambtsbekleding van een dienaar des Woords, in een andere gemeente of met een andere taak, is er geen sprake van een nieuwe bevestiging. In dat geval wordt gesproken van een verbintenis aan een andere gemeente of aan een ander dienstwerk.

Het ambt van ouderling of diaken is gebonden aan de plaatselijke gemeente waartoe zij behoren en kent een bepaalde termijn (Ordinantie 3-7-1). Wanneer ouderlingen of diakenen in een andere gemeente opnieuw tot het ambt geroepen worden of in dezelfde gemeente tot een ander ambt geroepen worden, vindt er een nieuwe bevestiging plaats. Maar wanneer zij in dezelfde gemeente voor een nieuwe periode in hetzelfde ambt verkozen worden, vindt er geen nieuwe bevestiging in het ambt plaats. Dan is er sprake van voortzetten of hervatten van het ambt.

Gemeenschappelijke en bijzondere verantwoordelijkheid

Bij de bevestiging van predikanten, ouderlingen en diakenen dienen zowel de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid alsook de bijzondere verantwoordelijkheid van elk van de drie ambten tot hun recht te komen (vgl. Ordinantie 3-8-1 en Ordinantie 4-1-2).

Handoplegging

Bij bevestiging van predikanten gaat het om de voortgang van het apostolisch getuigenis. Bevestiging van predikanten vindt daarom plaats onder handoplegging door de dienaren des Woords (Ordinantie 3-5-7).

Bij de bevestiging van ouderlingen en diakenen gaat het om de opbouw en de toerusting tot dienstbetoon van de gemeente. Ook aan hun kunnen de handen worden opgelegd door de dienaar des Woords (Ordinantie 3-9-1).

Toelichting

Algemeen

Liturgische kleur

Bij bevestiging van ambtsdragers is de liturgische kleur rood. Het is de kleur van het vuur, die verwijst naar Pinksteren: de heilige Geest. Tegelijk is het de kleur van het bloed van martelaren, geloofsgetuigen. Wanneer de dienst geheel in het teken staat van de bevestiging van ambtsdragers en ook de lezingen daardoor bepaald zijn, kan men de rode kleur voor heel de dienst laten gelden. Betreft de bevestiging een predikant, dan wordt deze met een rode stola bekleed.

Wanneer de bevestiging van ambtsdragers plaatsvindt op een zondagmorgen en de lezingen van die zondag klinken, bepaalt het tijdeigene de kleur van die zondag. In de adventstijd bijvoorbeeld is de kleur paars. De voorganger verwisselt dan zijn paarse stola voor een rode als de bevestiging van ambtsdragers begint. Als een predikant bevestigd wordt, ligt het voor de hand deze te bekleden met een stola in de kleur van de zondag, aangezien hij/zij in de verdere dienst de voorganger zal zijn.

Leesrooster

Wanneer de bevestiging in het ambt centraal staat, kan gebruik worden gemaakt van het leesrooster dat in dit dienstboek opgenomen is. Is de bevestiging in het ambt ingebed in de zondagsviering, dan kunnen de lezingen van de betreffende zondag gebruikt worden.

Orde voor de bevestiging van een dienaar des Woords

De structuur van de dienst

In een dienst van Schrift en Gebed heeft de bevestiging van de dienaar des Woords plaats vóór de verkondiging van de Schriften. De nieuw bevestigde predikant kan de gemeente dan ook direct voorgaan in de opening van de Schriften, de prediking en de gebeden.

In een dienst van Schrift en Maaltijd kan de bevestiging ook plaatsvinden na de verkondiging van de Schriften. De nieuw

bevestigde predikant gaat de gemeente dan voor in de bediening en de viering van de Maaltijd van de Heer.

In schema gebracht, levert dat het volgende beeld op:

Intrede

Bevestiging

presentatie
opdracht
gelofte
gebed om de Geest
litanie met alle heiligen
Gezang 237
bevestigingsgebed en
handoplegging
bekleding met stola
aanvaarding en vredegroet

De heilige Schrift

De heilige Schrift

Bevestiging

presentatie
opdracht
gelofte
gebed om de Geest
litanie met alle heiligen
Gezang 237
bevestigingsgebed en
handoplegging
bekleding met stola
aanvaarding en vredegroet

Gebeden en gaven

[Maaltijd van de Heer]

Zending en zegen

Binnenkomst – kleding en plaats

De kandidaat komt bij de aanvang van de dienst tezamen met de voorganger en de dienstdoende ambtsdragers de kerk binnen. Hij/zij draagt een toga of een liturgisch gewaad, maar geen stola. Die stola is het teken van het ambt en de kandidaat is nog niet in het ambt bevestigd. Zijn/haar plaats is (nog) niet bij de ambtsdragers, maar in de gemeente (op de eerste rij bijvoorbeeld). Na de bevestiging neemt hij/zij de plaats van de voorganger in.

Presentatie

De gemeente heeft een kandidaat tot de heilige dienst beroepen. Deze wordt nu in de gemeente waar hij/zij beroepen is, voor het leven in het ambt van dienaar des Woords bevestigd. Bij de presentatie wordt de weg die tot hier toe is afgelegd, geschetst vanuit de gemeente en vanuit de kerk als geheel. Het is de gemeente die deze kandidaat naar voren brengt en waardig bevonden heeft haar predikant te worden. Tegelijk

kan iemand alleen predikant worden als hij/zij door de kerk is toegelaten tot het ambt.

Wanneer de bevestiging begint, nodigt een dienstdoend diaken de kandidaat uit op te staan. Deze stelt zich op tegenover de voorganger met de rug naar de gemeente. De voorzitter van de kerkenraad wendt zich tot de voorganger, zegt dat de gemeente deze kandidaat beroepen heeft en vraagt hem/haar de kandidaat in het ambt te bevestigen. Hierbij kan de voorzitter kort aangeven waarom de gemeente juist deze kandidaat heeft beroepen.

De voorganger overtuigt zich ervan dat de kandidaat zonder bezwaar bevestigd kan worden. Daartoe vraagt hij eerst aan de voorzitter van de kerkenraad of er geen wettige bezwaren zijn ingebracht tegen de door de kerkenraad gevolgde procedure bij de beroeping. Vervolgens vraagt hij aan een vertegenwoordiger van de meerdere vergadering of de betreffende kandidaat door de kerk is toegelaten tot het ambt. De vaststelling dat de kandidaat waardig is om in het ambt te worden bevestigd loopt uit op een lofprijzing, dankbaar door de hele gemeente beaamd.

Opdracht

Nadat de kandidaat aan de gemeente gepresenteerd is, laat de voorganger horen welke opdracht een dienaar des Woords heeft. Daarvoor worden drie verschillende teksten aangereikt. De eerste geeft een opsomming van de taken van een Dienaar des Woords, ontleend aan het *Alternative Service Book* (1980) van de *Church of England*. In de tweede tekst speelt de notie 'het gaan van de weg' een centrale rol. De volgelingen van Jezus heten mensen 'van de weg' (Handelingen 9:2). Want op God vertrouwen is het gaan van een weg, waarop ook de profeten en apostelen reeds gewandeld hebben, met het visoen van een nieuw Jeruzalem voor ogen. Vanuit die traditie wordt de opdracht van de dienaren des Woords geschetst: de gemeente voorgaan op de weg. De derde tekst is een korte inleiding (naar luthers gebruik, onder meer in Nederland) op grond van enkele teksten van Paulus: de goede boodschap brengen, heiligen toerusten tot dienstbetoon, het lichaam van Christus opbouwen. Ten slotte wordt de kandidaat opgewekt om zijn/haar dienstwerk met vreugde te aanvaarden, in vertrouwen op de kracht van de heilige Geest.

Gelofte

Bij de bevestiging in het ambt wordt gevraagd naar de roeping, naar de bron van geloof en prediking en naar de eigen houding: waardigheid en trouw, liefde voor mensen, geheimhouding in het pastoraat en loyaliteit naar de kerk in haar geheel. In deze vragen klinkt de traditie van eeuwen mee. Ze brengen het eigene van het ambt in Christus' gemeente tot uitdrukking.

De eerste vraag, naar de roeping van Godswege, begint bij de beroeping door de gemeente, omdat daarmee de innerlijke 'eigen' roeping van de kandidaat van buitenaf is onderkend.

De tweede vraag, over de heilige Schrift als bron van de prediking en enige regel van het geloof, eindigt met de vraag naar verzet tegen al wat daarmee strijdig is. Deze is vergelijkbaar met de 'verzaking' (afwending van het kwaad) in de paasnacht.

In de derde vraag refereert het woord 'waardig' aan uitdrukkingen uit oudere formulieren als het zich gedragen 'waardig de roeping waarmede gij geroepen zijt' en de 'levenswandel naar Gods Woord'. Verder wordt gevraagd naar liefde voor de gemeente en allen die op de weg van de ambtsdrager komen, naar geheimhouding en naar vervulling van de taak overeenkomstig de orde van de kerk.

De drie vragen worden afzonderlijk beantwoord en besloten met een bede om Gods hulp.

Gebeden en handoplegging

Na de gelofte roept de voorganger de gemeente op om in gemeenschap met heel de kerk voor de kandidaat te bidden. De te bevestigen dienaar knielt neer en allen concentreren zich in een stil gebed. Hierna kan een litanie met alle heiligen gebeden worden. Zeker bij de bijzondere, eenmalige bevestiging in het ambt van een dienaar des Woords mag gehoord worden dat wij een wolk van getuigen rondom ons hebben (vgl. Hebreeën 12: 1). Na het stil gebed en/of de litanie volgt het oude gebed om de Geest: "Kom Schepper, Geest".

Het bidden spitst zich toe in het eigenlijke *bevestigingsgebed*. Hiervoor worden twee bewoordingen ter keuze aangeboden. Beide gebeden hebben dezelfde opbouw: dankzegging – gebed om de Geest over de kandidaat (epiclese) onder handoplegging – voorbede.

Het eerste gebed, afkomstig uit de kerk van Zuid-India, is opgenomen om zijn oecumenisch gehalte. De eigenheid van het ambt klinkt erin door (voor ouderlingen en diakenen is er

een eigen versie van dit gebed). Het gebed voor de dienaar des Woords laat horen dat de gemeente verkozen en geroepen is tot verkondiging van Gods grote daden en in Christus een herder en opziener heeft, die gaven geeft aan de mensen om apostel, profeet, evangelist, herder en leraar te zijn. De handoplegging heeft een biddende vorm, gericht op de Here God: 'Zend nu op uw dienaar uw heilige Geest, de Geest die Gij door uw Zoon aan de apostelen geschonken hebt om in liefde om te zien naar de mensen'. De verwijzing naar de apostelen laat horen waar het om gaat bij de bevestiging van een dienaar des Woords: de voortgang van het apostolisch getuigenis. Het in liefde omzien naar mensen is een opdracht die voor alle drie ambten geldt. Bij de diakenen wordt eraan toegevoegd: 'en uw barmhartigheid gestalte te geven', bij de ouderlingen 'en uw gemeente te bouwen', bij de dienaar des Woords 'uw Woord te bedienen en uw gemeente te bewaren bij haar roeping'.

Het tweede gebed zet in bij de roeping tot dienst van Mozes, Mirjam en Aäron, profeten en priesters. Het heeft bij de handoplegging een aanvoegende vorm, gericht op de kandidaat: 'God, onze hemelse Vader verlichte u door zijn Geest'. De formulering 'Hij *regere* u zo in de bediening van uw ambt' doet een beroep op de regering van de Geest. De ambtsdragers worden in dienst genomen door de Geest en hun opdracht staat en valt met de bereidheid zich te laten leiden.

De handoplegging vormt het midden van het gebed. Behalve de bevestiger zullen ook andere dienaren des Woords aan de kandidaat de handen opleggen om uitdrukking te geven aan de voortgang van het apostolisch getuigenis en aan de collegialiteit in het ambt. Daarbij kan elke dienaar des Woords stilzwijgend aansluiten bij de tekst die de bevestiger bij de handoplegging heeft uitgesproken. Men kan ook zelf een bijbeltekst uitspreken. Na de handoplegging wordt het gebed voortgezet met een voorbede voor de zojuist bevestigde dienaar.

Staan en knielen

Na de bevestiging van de kandidaat-ambtsdrager is zijn/haar plaats in de gemeente veranderd; dit wordt in het ritueel zichtbaar. Voor de bevestiging stond de te bevestigen ambtsdrager met de rug naar de gemeente: hij/zij is door de gemeente naar voren geschoven en doet van daaruit zijn/haar belofte ten overstaan van de Heer. De plek van de knielbank beeldt dit uit: de

kandidaat knielt met het gezicht naar Schrift en Tafel. Na het knielen en de bevestiging onder handoplegging komt hij/zij met het gezicht naar de gemeente te staan om zich als dienaar tot de gemeente te kunnen richten.

Bekleding met de stola en verwelkoming

Na het bevestigingsgebed met handoplegging staat de bevestigde dienaar op en bekleedt de bevestiger haar/hem met de stola als teken van het ambt. Zij/hij gaat naast de voorganger staan en de voorganger vraagt de gemeente of ze haar nieuwe predikant als herder en leraar in haar midden wil ontvangen en wil hooghouden in haar/zijn ambt. Dit is het moment waarop de gemeente haar instemming kan bekrachtigen met applaus of met een andere vorm van verwelkoming. De bevestiging kan worden afgesloten met een lofzang.

Leiding van de dienst en vredegroet

Vervolgens neemt de nieuwe predikant de leiding van de dienst over. Allereerst wisselt hij/zij met de gemeente de vredegroet als teken van wederzijdse aanvaarding in Christus. Dan volgt ofwel de dienst van de Schrift ofwel de maaltijd van de Heer, afhankelijk van het moment in de dienst waarop de bevestiging plaatsvindt.

Orde voor de verbintenis van een dienaar des Woords aan een tweede of volgende gemeente of aan een ander dienstwerk

De verbintenis van een dienaar des Woords aan een andere gemeente is een minder unieke gebeurtenis dan de eenmalige bevestiging in het ambt. De orde is daarom korter en eenvoudiger. De verbintenis zal doorgaans plaatsvinden aan het begin van de dienst, waarna de aan de gemeente/het dienstwerk verbonden predikant de gemeente voorgaat in de dienst van de Schrift en de Maaltijd van de Heer of de dienst van Schrift en Gebed. De structuur van de verbintenis is als volgt:

presentatie
opdracht
geloofte
gebed om de Geest
Gezang 237
verbintenis
aanvaarding en vredegroet

Presentatie

Ook bij de verbintenis van een dienaar des Woords wordt de weg die daaraan vooraf gegaan is, getekend vanuit de gemeente. De voorzitter van de kerkenraad vraagt aan de consulent de door de gemeente beroepen predikant te willen verbinden aan de gemeente. De consulent vergewist zich bij de voorzitter van de kerkenraad en bij de vertegenwoordiger van de classis ervan dat de predikant zonder bezwaar kan worden verbonden aan de gemeente. Deze vaststelling wordt door de gemeente dankbaar beaamd.

Opdracht

Nadat de te verbinden dienaar aan de gemeente gepresenteerd is, laat de voorganger horen welke opdracht een dienaar des Woords heeft. Omdat deze opdracht niet veranderd is, worden dezelfde drie keuzeteksten aangereikt als voor de bevestiging van een dienaar des Woords.

Na het voorlezen van de opdracht wordt de kandidaat opgewekt om zijn/haar dienstwerk met vreugde te aanvaarden in vertrouwen op de kracht van de heilige Geest.

Gelofte

De te verbinden predikant wordt herinnerd aan de geloften die hij/zij bij zijn/haar bevestiging in het ambt heeft afgelegd voor het leven. Vervolgens vernieuwt hij/zij de geloften die gericht zijn op deze nieuwe periode in zijn/haar ambtsbediening.

Bij de bevestiging is de dienaar eens en voorgoed gevraagd naar datgene wat bij het ambt als zodanig hoort: trouw aan de Schrift, plicht tot geheimhouding en bereidheid de taak te vervullen overeenkomstig de orde van de kerk. Met het oog op het werk in deze gemeente/dit dienstwerk wordt hem/haar nu gevraagd naar zijn/haar persoonlijke motivering en inzet. Het antwoord hierop wordt besloten met een bede om Gods hulp.

Gebeden

Evenals bij de bevestiging in het ambt wordt met heel de kerk gebeden om de heilige Geest in een geconcentreerd stil gebed en met de woorden van de oude hymne 'Kom, Schepper Geest'.

Verbintenis

De woorden van verbintenis worden bevestigd met een handdruk.

Aanvaarding en verwelkoming

Na de aanvaarding en verwelkoming door de gemeente (bekrachtigd door applaus en/of een lofzang) neemt de aan de gemeente verbonden predikant de leiding van de dienst over en wordt de vredegroet gewisseld, gevolgd door het gebed van de zondag/gebed om verlichting met de heilige Geest.

Orde voor het afscheid van een predikant

Wanneer een predikant afscheid neemt van een gemeente, kan een vertegenwoordiger van de classis vlak voordat de zegen door de vertrekkende predikant wordt uitgesproken, het woord nemen. Daarin wordt bij het einde van haar/zijn dienstwerk de gelofte gememoreerd, waarmee hij/zij dit ambt eenmaal op zich nam. De afscheidswaarden luiden:

Wij laten u gaan en zeggen u dank
voor de overtuiging, de inzet en de liefde
waarmee u tot hiertoe uw dienstwerk
in Christus' kerk hebt vervuld.

Voor de toekomst wordt de wens uitgesproken dat hij/zij de kerk mag blijven dienen met de haar/hem geschonken gaven van hoofd en hart in een volgende gemeente of dienstwerk of zo mogelijk en waar nodig ook als emeritus.

De vertegenwoordiger van de classis of een kerkenraadslid besluit met een dankgebed en een lofprijzing. Hierna spreekt de vertrekkende dienaar des Woords de zegen uit.

Orde voor de bevestiging van ouderlingen en diakenen

Het ambt van ouderling of diaken is gebonden aan één bepaalde gemeente. Ouderlingen en diakenen worden in de gemeente waartoe zij behoren één keer in hun ambt bevestigd, al dan niet met handoplegging. Voor hen geldt een ambtstermijn van vier jaar. Ouderlingen en diakenen die herkozen zijn en een nieuwe ambtsperiode ingaan, worden niet opnieuw in hun ambt bevestigd. Een nieuwe bevestiging in het ambt vindt alleen plaats wanneer men een ander ambt gaat vervullen of wanneer men na verhuizing ouderling of diaken wordt in een andere gemeente.

Structuur van de bevestiging

afscheid aftredende ambtsdragers

presentatie

opdracht

gelofte
gebed om de Geest
Gezang 237
bevestigingsgebed (en handoplegging)
aanvaarding en vredegroet

Verschillende mogelijkheden

Bij de bevestiging van ouderlingen en diakenen kunnen zich verschillende situaties voordoen. Dit vraagt om een doordachte regie. Immers: het kan zijn dat er alleen ouderlingen te bevestigen zijn of alleen diakenen. Het kan ook zijn dat er ouderlingen én diakenen te bevestigen zijn. Veelal zullen er ook ambtsdragers zijn, die afscheid nemen en/of hun ambt voortzetten of hervatten.

De te bevestigen ouderlingen en diakenen zitten bij de aanvang van de dienst temidden van de gemeente. De ouderlingen en diakenen die afscheid nemen, komen met de dienstdoende ambtsdragers en de voorganger de kerk binnen en nemen hun plaats in de kerkenraadsbank in. Wanneer van hen afscheid genomen is, verlaten zij de kerkenraadsbank en nemen hun plaats in de gemeente in. Wanneer de te bevestigen ambtsdragers aan de gemeente gepresenteerd worden, komen zij uit het midden van de gemeente naar voren en nemen na hun bevestiging plaats in de kerkenraadsbank.

De ouderlingen en diakenen die hun ambt voortzetten, nemen bij het begin van de dienst hun plaats in de kerkenraadsbank in en beantwoorden de hen gestelde vragen staande vanaf hun plaats in de kerkenraadsbank.

Bevestiging van ouderlingen en diakenen heeft plaats na de dienst van de Schrift. De bevestigde ouderlingen en diakenen kunnen daarna deelnemen aan de dienst der gebeden en/of dienst doen aan de Tafel van de Heer.

Afscheid van aftredende ambtsdragers

De dienst van de bevestiging begint met het afscheid van de aftredende ambtsdragers. De voorganger laat hen gaan met dank voor hun overtuiging, inzet en liefde en herinnert hen aan het ambtsgeheim dat ook na het afscheid van kracht blijft. Het afscheid wordt besloten met een dankgebed en een lofzegging of met het zingen van Psalm 90:8 'het werk van onze hand, bevestig dat'. Wanneer zij hun plaats in de gemeente hebben ingenomen, is voor ieder zichtbaar dat er in de kerkenraadsbank plaatsen vrijgekomen zijn.

Presentatie

Vervolgens worden de nieuwe ambtsdragers en de ambtsdragers die herkozen zijn bij name genoemd. De nieuw te bevestigen ambtsdragers komen vanuit de gemeente naar voren, de herkozen ambtsdragers staan op vanaf hun plaats in de kerkenraadsbank. De voorganger vraagt aan de voorzitter van de kerkenraad of er wettige bezwaren tegen hun (her)verkiezing zijn ingebracht en stelt vast dat zij zonder bezwaar kunnen worden bevestigd. Deze vaststelling wordt door de gemeente dankbaar beaamd.

Opdracht

Als de nieuwe ambtsdragers naar voren gekomen zijn en de ambtsdragers die hun dienst zullen hervatten zijn gaan staan, wordt hun de opdracht voorgehouden die ouderlingen en diakenen in de gemeente van Christus hebben.

Voor de opdracht zijn twee teksten ter keuze gegeven. De eerste geeft een beschrijving van de taak van ouderlingen en diakenen. Het is mogelijk in deze tekst stemwisseling aan te brengen: de voorganger leest het eerste gedeelte en de slotwoorden, een ouderling leest het gedeelte over de taak van de ouderling en een diaken het gedeelte over de taak van de diaken.

De tweede tekst is een korte inleiding naar luthers gebruik, op grond van teksten uit de brieven van Paulus en Petrus.

Ten slotte worden de ambtsdragers opgewekt om hun dienstwerk met blijdschap te aanvaarden in vertrouwen op de kracht van de heilige Geest.

Gelofte bij voortzetting of hervatting van het ambt

De ouderlingen en diakenen die hun dienst hervatten, zijn bij hun bevestiging in het ambt eens en voorgoed gevraagd naar datgene wat bij het ambt als zodanig hoort: trouw aan de Schrift, plicht tot geheimhouding en bereidheid de taak te vervullen overeenkomstig de orde van de kerk. Nu zij hun dienst voortzetten of hervatten, worden zij herinnerd aan de gelofte die zij toen gedaan hebben en wordt hun gevraagd naar hun persoonlijke motivering en inzet voor de nieuwe ambtstermijn. Het antwoord wordt gevolgd door een bede om Gods hulp.

Een zegenwens, bekrachtigd door een handdruk, besluit dit onderdeel (de handoplegging blijft achterwege). Hierna gaan deze ambtsdragers weer zitten.

Gelofte bij bevestiging in het ambt

De nieuw te bevestigen ambtsdragers staan op om de volledige vragen te beantwoorden.

Bij bevestiging in het ambt wordt gevraagd naar de roeping, naar de bron en regel van het geloof en naar de eigen houding: waardigheid en trouw, liefde voor mensen, geheimhouding in het pastoraat en loyaliteit naar de kerk in haar geheel. In deze vragen klinkt de traditie van eeuwen mee. Ze brengen het eigene van het ambt in Christus' gemeente tot uitdrukking.

De eerste vraag situeert de roeping van Godswegen in de verkiezing door de gemeente. De tweede vraag over de heilige Schrift als enige regel van het geloof, roept op tot verzet tegen al wat daarmee strijdig is, vergelijkbaar met de afwending van het kwaad in doopdiensten. De derde vraag gaat over wijze van ambtsbediening (waardig en trouw), liefde voor de gemeente en allen die op de weg van de ambtsdrager komen, geheimhouding en het zich bewegen binnen de orde van de kerk.

Het ja-woord op deze drie vragen wordt besloten met een bede om Gods hulp.

Gebeden en handoplegging

Na de gelofte roept de voorganger de gemeente op om in gemeenschap met heel de kerk voor de ambtsdragers te bidden. Het verdient de voorkeur dat alle te bevestigen ambtsdragers nu knielen, net als bij de bevestiging van een dienaar des Woords. Als het gezamenlijk knielen tijdens het hele gebed (van de dankzegging tot en met de voorbede) bezwaarlijk is, kunnen de te bevestigen ambtsdragers na de dankzegging beurtelings naar voren komen om te knielen en de handoplegging te ontvangen.

Na de oproep tot gebed concentreren allen zich in een stil gebed. Daarna kan een litanie met alle heiligen gebeden worden. Zeker bij de (eerste) bevestiging in het ambt mag gehoord worden dat wij een wolk van getuigen rondom ons hebben (vgl. Hebr. 12:1). Na het stil gebed en/of de litanie volgt het oude gebed om de Geest: "Kom Schepper, Geest".

Voor het eigenlijke *bevestigingsgebed* worden twee bewoordingen ter keuze aangeboden. Beide gebeden hebben dezelfde opbouw: dankzegging - gebed om de Geest over de ambtsdragers (epiclesis) onder handoplegging - voorbede.

Het eerste gebed, afkomstig uit de kerk van Zuid-India, is opgenomen om zijn oecumenisch gehalte. Dit gebed kent aparte

versies voor ouderlingen en diakenen, waarin de eigenheid van de ambten doorklinkt: in de versie voor diakenen wordt de gestalte van de dienstknecht genoemd. De versie voor ouderlingen lijkt veel op die voor de dienaar des Woords, maar hun taak spitst zich toe op de opbouw van de gemeente. Naast deze twee aparte versies is ook een versie opgenomen voor ouderlingen en diakenen tezamen. Deze kan worden gebruikt wanneer ouderlingen en diakenen worden bevestigd. De handoplegging heeft een biddende vorm, gericht op de Here God: 'Zend uw heilige Geest op *N*, maak *haar/hem ouderling/diaken* in deze gemeente om in liefde om te zien naar de mensen'. Deze laatste opdracht geldt voor alle ambten. Bij de diakenen wordt eraan toegevoegd: 'en uw barmhartigheid gestalte te geven', bij de ouderlingen 'en uw gemeente te bouwen'.

Het tweede gebed zet in bij de roeping tot dienst van Mozes, Mirjam en Aäron, profeten en priesters. Het heeft bij de handoplegging een aanvoegende vorm, gericht op de te bevestigen ambtsdragers: 'God, onze hemelse Vader verlichte u door zijn Geest'. De formulering 'Hij *regere* u zo in de bediening van uw ambt' doet een beroep op de regering van de Geest. De ambtsdragers worden in dienst genomen door de Geest, en hun opdracht staat en valt met de bereidheid zich te laten leiden. Dit tweede bevestigingsgebed kan gebruikt worden zowel bij bevestiging van ouderlingen of diakenen, als bij bevestiging van ouderlingen en diakenen tezamen. Bij dit gebed kan in het geval van een groot aantal ambtsdragers ook gekozen worden voor een kortere formulering bij de handoplegging.

Waar men geen handen oplegt, wordt de bevestigingsformule met een handdruk bekrachtigd. Na de handoplegging (of handdruk) volgt een voorbede voor de bevestigde ambtsdragers.

Aanvaarding, verwelkoming en vredegroet

De gemeente wordt gevraagd hen te aanvaarden als hun nieuwe ouderlingen en diakenen en hen hoog te houden in hun ambt. De verwelkoming, waarbij kinderen een rol kunnen spelen, kan bekrachtigd worden met applaus en/of een lofzang en met het wisselen van de vredegroet. Daarna nemen de nieuwe ambtsdragers hun plaats in de kerkenraadsbank in. Als dienstdoende ambtsdragers kunnen zij nu deelnemen aan de voorbede en/of dienst doen aan de Tafel van de Heer.

Orden
voor de
Bevestiging van Ambtsdragers

Orde voor de bevestiging van een dienaar des Woords

voorganger

In deze dienst zal *N* bevestigd worden als dienaar des Woords.

Deze bevestiging zal plaats vinden *na/voor* de dienst van de heilige Schrift.

PRESENTATIE

De dienstdoend diaken nodigt de kandidaat uit op te staan en/of naar voren te komen

De voorzitter van de kerkenraad wendt zich tot de voorganger, zegt dat de kerkenraad deze kandidaat beroepen heeft, licht eventueel toe waarom en vraagt hem/haar de kandidaat in het ambt te bevestigen

De voorganger vraagt aan de voorzitter van de kerkenraad en aan de vertegenwoordiger van de meerdere vergadering of de kandidaat zonder bezwaar kan worden bevestigd

De voorzitter van de kerkenraad laat weten dat de beroepingsprocedure op wettige wijze en in goede orde is verlopen en dat de gemeente daarbij naar behoren betrokken is geweest

De vertegenwoordiger van de meerdere vergadering leest (een gedeelte uit) de brief voor, waarin wordt meegedeeld dat de kandidaat is toegelaten tot het ambt van dienaar des Woords in de Protestantse Kerk in Nederland. Dit kan een brief zijn van de (met name genoemde) bevoegde kerkelijke vergadering of een citaat uit het daartoe genomen besluit. In elk geval wordt duidelijk dat kerkordelijk aan alle voorwaarden voor de bevestiging is voldaan

voorganger

Dan stel ik vast dat er geen bezwaren zijn.

Zij/Hij is waardig om in het ambt bevestigd te worden, waartoe de kerk van Christus *haar/hem* geroepen heeft.

Loven wij de Heer.

Wij danken God.

OPDRACHT

voorganger

Gemeente, laten wij dan horen en overwegen wat de kerk aan een dienaar des Woords heeft toevertrouwd.

Om de kerk van Jezus Christus
bij haar roeping in deze wereld te bewaren,
zijn haar ambtsdragers gegeven,
die daartoe ontvangen hebben
de gaven van de heilige Geest
en de opdracht van de gemeente.

Eén van de ambten, die de kerk te allen tijde onderhoudt,
is dat van dienaar des Woords.

Degenen die met dit ambt worden bekleed,
werken samen met hun mede-ambtsdragers
en zullen dienstbaar en herderlijk omgaan
met de kudde die hun wordt toevertrouwd.

Zij zullen Gods Woord verkondigen,
de vergeving der zonden aanzeggen
en zorg dragen voor de verbreiding van het evangelie,
zoals de apostelen als eersten
die opdracht van de Heer hebben ontvangen.

Zij zullen de doop bedienen
en geloofsonderricht geven.

Zij zullen voorgaan

bij de viering van de Maaltijd van de Heer.

Samen met de gemeente zullen zij toelevan
naar de grote Dag van God

door haar op het hart te dragen en te zegenen *Ex. 28:24*
en leiding te geven aan haar gebed.

Zij zullen haar onderwijzen en bemoedigen
met woord en wandel

en, even barmhartig als beslist, haar heiligheid hoeden.

De zieken zullen zij troosten en de stervenden bijstaan.

Zij zullen kortom, met de goede Herder voor ogen,

de gemeente waaraan zij zijn verbonden,

liefdevol begeleiden,

zodat zij in deze wereld gestalte kan geven

aan haar roeping om van het heil te getuigen.

Keuzeteksten 8-9

voorganger

En u *N*, die nu gereed staat uw ambtswerk te aanvaarden:
herinner u altijd met dankbaarheid
dat het Christus' eigen kudde is,
die u wordt toevertrouwd.

Hij heeft haar verworven door zijn bloed;
het is zijn kerk.

Hnd. 20:28

Aanvaard dan uw dienst met blijdschap,
voed uzelf met het Woord van God,
volhard in het gebed
en vertrouw op de kracht van de heilige Geest.

GELOFTE

De te bevestigen dienaar gaat voor de knielbank staan

voorganger

Daarom vraag ik u, geliefde *zuster/broeder*:
Gelooft u dat u in uw beroeping door deze gemeente
door God zelf tot deze dienst bent geroepen?

kandidaat

Ja, dat geloof ik.

voorganger

Aanvaardt u de heilige Schrift
als de bron van de prediking
en als enige regel van het geloof
en wilt u zich verzetten tegen al wat daarmee strijdig is?

kandidaat

Ja, dat wil ik.

voorganger

Belooft u uw ambt waardig en trouw te bedienen
met liefde voor de gemeente
en voor alle mensen die de Heer op uw weg brengt,
belooft u geheim te houden
wat vertrouwelijk te uwer kennis komt,
en belooft u uw taak te vervullen
overeenkomstig de orde van onze kerk?

kandidaat

Ja, dat belooft ik.
Daartoe helpe mij God.

GEBEDEN

voorganger

Broeders en zusters,
laten wij bidden tot de almachtige God
in gemeenschap met heel de Kerk
in hemel en op aarde,
dat Hij zijn genade geeft aan *haar/hem*
die Hij roept als dienaar des Woords.

De te bevestigen dienaar knielt

STIL GEBED

[LITANIE]

Liedsuggesties blz. 305-307

LIED

Veni Creator Spiritus

Liedsuggesties blz. 305-307

BEVESTIGINGSGEBED

Eerste vorm

voorganger

Heer, onze God,
wij zegenen U
dat Gij in uw goedheid een volk hebt gekozen,
u tot een eigendom,
een koninklijke priesterschap,
om uw grote daden te verkondigen.

1 Pe. 2:9

Wij prijzen U
dat Gij uw enige Zoon, Jezus Christus, gegeven hebt
tot apostel en hogepriester van ons geloof
en tot herder en opziener over uw kudde.

Heb. 3:1

1 Pe. 2:25

Wij prijzen U
dat Hij in zijn dood de dood overwon
en dat Hij, opgevaren ten hemel,
gaven gaf aan de mensen:
apostelen en profeten, evangelisten,
herders en leraars;
oudsten en opzieners,
met gaven om te dienen en leiding te geven
tot opbouw van zijn lichaam, de kerk.

Ef. 4:11-12

Hnd. 20:28

Rom. 12:7-8

Wij danken U
dat Gij *N* geroepen hebt
tot het ambt van dienaar des Woords
en dat wij *haar/hem* vandaag
in uw naam
en gehoorzaam aan uw wil
mogen bevestigen
in *haar/zijn* dienst.
En wij vragen U ootmoedig:

De bevestiger legt haar/hem de beide handen op

Zend nu op uw dienaar *N* uw heilige Geest,
de Geest die Gij door uw Zoon
aan de apostelen geschonken hebt
om in liefde om te zien naar de mensen,
uw Woord te bedienen
en uw gemeente te bewaren bij haar roeping. *1 Joh. 1:1-4*
Amen.

Andere aanwezige dienaren des Woords leggen de zojuist bevestigde dienaar de handen op

voorganger

Wees *haar/hem* genadig, God, zo smeken wij,
dat *zij/hij* een gehoorzame getuige
van het evangelie zal zijn,
een teken van eenheid in uw kerk,
een waakzame en liefdevolle opziener over uw kudde,
een volgeling van de goede Herder
die zijn leven gaf voor de schapen.
Stel *haar/hem* in staat *haar/zijn* dienstwerk zo te doen
dat het goed is in uw ogen.
Maak *haar/hem* standvastig ten einde toe,
totdat *zij/hij*, samen met al uw dienaren,
in het eeuwige licht uw aangezicht aanschouwen mag
door onze Heer, Jezus Christus, uw Zoon,
die met U in de eenheid van de heilige Geest,
leeft en regeert in de eeuwen der eeuwen.
Amen.

Tweede vorm

voorganger

Gezegend zijt Gij, Heer, onze God,
die Israël uit Egypte hebt bevrijd
en uitgeleid door de dienst van Mozes, Mirjam en Aäron.
Gij die uw volk
profeten, priesters en koningen hebt gegeven,
mensen geroepen tot uw dienst,
gezalfd met uw Geest.

Gezegend zijt Gij, Heer, onze God,
die uw Zoon hebt gezonden,

Jezus Messias,
die kwam om te dienen
en mensen heeft geroepen
om in zijn naam elkaar bij te staan en de weg te wijzen.

Gij zijt het, die ook heden uw gemeente
een dienaar schenkt
om haar voor te gaan
in verkondiging en viering,
om haar te leren en te leiden
en zo uw volk toe te rusten
tot goede woorden en werken.

De bevestiger legt haar/hem beide handen op
God, onze hemelse Vader,
die u geroepen heeft tot deze heilige dienst,
verlichte u door zijn Geest
en sterke u door zijn hand;
Hij regere u zó in de bediening van uw ambt
dat u daarin getrouw en vruchtbaar mag wandelen
tot glorie van zijn Naam
en tot verbreiding van het Rijk
van zijn Zoon Jezus Christus.

Amen.

*Andere aanwezige dienaren des Woords leggen de zojuist bevestigde
dienaar de handen op*

voorganger

Wij bidden U: geef *haar/hem*
die in *haar/zijn* ambt is bevestigd,
dat *zij/hij* gehoorzaam aan uw roepstem
en vertrouwend op uw beloften,
vrijmoedig uw woord zal spreken
tot eer van uw Naam,
tot vreugde voor ons allen,
door onze Heer, Jezus Christus, uw Zoon,
die met U in de eenheid van de heilige Geest,
leeft en regeert in de eeuwen der eeuwen.

Amen.

[BEKLEDING MET DE STOLA]

*De bevestigde dienaar gaat staan. Een diaken kan de stola in de
kleur van de bevestiging (rood) of de kleur van de dag aanreiken*

Ontvang deze stola
en vervul getrouw uw dienst,
gedachtig het woord van de Heer:
'Neem mijn juk op je en leer van mij,
want mijn juk is zacht en mijn last is licht.' *Mt. 11:29a-30*

AANVAARDING EN VERWELKOMING

Allen staan

bevestiger

Gemeente, dit is uw predikant.
Wilt u *N* als herder en leraar in uw midden ontvangen
en haar/hem hooghouden in haar/zijn ambt?
Ja, dat willen wij van harte.

*De gemeente kan haar instemming bekrachtigen met applaus
Kinderen van de gemeente kunnen de nieuw-bevestigde dienaar
verwelkomen
Een lofprijzing kan gezongen worden*

VREDEGROET

De nieuw-bevestigde dienaar neemt de leiding van de dienst over
De vrede van de Heer zij altijd met u.
En met uw geest.
Wenst elkaar de vrede.

*De nieuw-bevestigde dienaar brengt de gemeente de vredegroet. De
gemeenteleden brengen elkaar de vredegroet*

Orde voor de verbintenis van een dienaar des Woords aan een tweede of volgende gemeente of aan een ander dienstwerk

voorganger

In deze dienst zal N als dienaar des Woords verbonden worden *aan deze gemeente/aan het dienstwerk van...*

Deze verbintenis zal plaats vinden *na/voor* de dienst van de heilige Schrift.

PRESENTATIE

De dienstdoend diaken nodigt de beroepen dienaar des Woords uit op te staan en/of naar voren te komen

De voorzitter van de kerkenraad wendt zich tot de consulent, zegt dat de kerkenraad deze dienaar des Woords beroepen heeft, licht eventueel toe waarom en vraagt haar/hem

... (naam van de beroepen dienaar des Woords),

op ... (datum) bevestigt als dienaar des Woords

te ... (plaats) (evt. vervolgens dienaar des Woords te ... (plaats))

te verbinden aan de gemeente van

... (plaats) / aan zijn/haar dienstwerk als ...

De consulent wendt zich tot de voorzitter van de kerkenraad en tot de vertegenwoordiger van de meerdere vergadering en vraagt of de beroepingsprocedure zonder bezwaar is verlopen

De voorzitter van de kerkenraad en de vertegenwoordiger van de meerdere vergadering laten weten dat de beroepingsprocedure op wettige wijze en in goede orde is verlopen en dat de gemeente daarbij naar behoren betrokken is geweest

voorganger

Dan stel ik vast dat er geen bezwaren zijn.

Wij mogen *haar/hem* verbinden

aan deze gemeente/dit dienstwerk,

waartoe de kerk van Christus *haar/hem* geroepen heeft.

Loven wij de Heer.

Wij danken God.

OPDRACHT

voorganger

Gemeente, laten wij dan horen en overwegen wat de kerk aan een dienaar des Woords heeft toevertrouwd.

Om de kerk van Jezus Christus bij haar roeping in deze wereld te bewaren zijn haar ambtsdragers gegeven, die daartoe ontvangen hebben de gaven van de heilige Geest en de opdracht van de gemeente.

Eën van de ambten, die de kerk te allen tijde onderhoudt, is dat van dienaar des Woords.

Degenen die met dit ambt worden bekleed, werken samen met hun mede-ambtsdragers en zij zullen dienstbaar en herderlijk omgaan met de kudde die hun wordt toevertrouwd.

Zij zullen Gods Woord verkondigen, de vergeving der zonden aanzeggen en zorg dragen voor de verbreiding van het evangelie, zoals de apostelen als eersten die opdracht van de Heer hebben ontvangen.

Zij zullen de doop bedienen en geloofsonderricht geven.

Zij zullen voorgaan

bij de viering van de Maaltijd van de Heer.

Samen met de gemeente zullen zij toelevan naar de grote Dag van God

door haar op het hart te dragen en te zegenen *Ex. 28:24*
en leiding te geven aan haar gebed.

Zij zullen haar onderwijzen en bemoedigen met woord en wandel

en, even barmhartig als beslist, haar heiligheid hoeden.

De zieken zullen zij troosten en de stervenden bijstaan.

Zij zullen, kortom, met de goede Herder voor ogen,

de gemeente waaraan zij zijn verbonden, liefdevol begeleiden,

zodat zij in deze wereld gestalte kan geven aan haar roeping om van het heil te getuigen.

Keuzeteksten 8-9

voorganger

En u *N*, die nu gereed staat uw ambtswerk
op deze plaats te aanvaarden:
herinner u altijd met dankbaarheid,
dat het Christus' eigen kudde is,
die u wordt toevertrouwd.
Hij heeft haar verworven door zijn bloed;
het is zijn kerk.

Hnd. 20:28

Aanvaard dan uw dienst met blijdschap,
voed uzelf met het Woord van God,
volhard in het gebed
en vertrouw op de kracht van de heilige Geest.

GELOFTE

De beroepen dienaar treedt naar voren

voorganger

Eenmaal bent u in het ambt
van dienaar des Woords bevestigd.
Daarbij hebt u uitgesproken
dat u de heilige Schrift aanvaardt
als de bron van de prediking
en als enige regel van het geloof
en dat u zich wilt verzetten tegen al wat daarmee strijdig is.
U hebt beloofd geheim te zullen houden
wat vertrouwelijk te uwer kennis mocht komen
en uw taak te vervullen
overeenkomstig de orde van onze kerk.

Nu u uw ambtsbediening *in de gemeente te .../als...*
zult voortzetten, vraag ik u daarom:

Geloof u dat u in uw beroeping door deze gemeente
door God zelf tot deze dienst bent geroepen?

beroepen dienaar

Ja, dat geloof ik.

voorganger

En belooft u uw ambt ook op deze plaats
waardig en trouw te bedienen
met liefde voor de gemeente
en voor alle mensen die de Heer op uw weg brengt?

beroepen dienaar

Ja, dat beloof ik.
Daartoe helpe mij God.

voorganger

Broeders en zusters,
laten wij bidden tot de almachtige God
in gemeenschap met heel de Kerk
in hemel en op aarde,
dat Hij zijn genade geeft aan *haar/hem*
die Hij geroepen heeft als dienaar des Woords.

STIL GEBED

LIED

Veni Creator Spiritus

Liedsuggesties blz. 305-307

VERBINTENIS

voorganger

God, onze hemelse Vader,
die u naar deze plaats heeft geroepen,
verbinde u *aan deze gemeente/aan dit dienstwerk*
en geve u de genade,
dat u daarin trouw en vruchtbaar werkzaam mag zijn.

De voorganger bekrachtigt deze woorden met een handdruk

AANVAARDING EN VERWELKOMING

Allen staan

voorganger

Gemeente, dit is uw predikant.
Wilt u *N* als herder en leraar in uw midden ontvangen
en *haar/hem* hooghouden in *haar/zijn* ambt?
Ja, dat willen wij van harte.

*De gemeente kan haar instemming bekrachtigen met applaus.
Kinderen van de gemeente kunnen de nieuw-verbonden dienaar
verwelkomen.*

Een lofprijzing kan gezongen worden

VREDEGROET

De nieuw-verbonden dienaar neemt de leiding van de dienst over

De vrede van de Heer zij altijd met u.

En met uw geest.

Wenst elkaar de vrede.

*De nieuw-verbonden dienaar brengt de gemeente de vredegroet. De
gemeenteleden brengen elkaar de vredegroet*

Orde voor het afscheid van een dienaar des Woords

De dienaar des Woords die afscheid neemt, gaat staan

consulent

Geliefde zuster/broeder,
vandaag eindigt uw dienstwerk
als *dienaar des Woords te N/als (naam van opdracht,
algemeen of bijzonder werk)*.
Eenmaal bent u in het ambt
van dienaar des Woords bevestigd.
Daarbij hebt u uitgesproken
dat u de heilige Schrift aanvaardt
als bron van de prediking
en als enige regel van het geloof
en dat u zich wilt verzetten tegen al wat daarmee strijdig is.
U hebt beloofd geheim te zullen houden
wat vertrouwelijk te uwer kennis mocht komen
en uw taak te vervullen
overeenkomstig de orde van onze kerk.

bij vertrek naar een volgende gemeente of dienstwerk

Wij laten u gaan en zeggen u dank
voor de overtuiging, de inzet en de liefde
waarmee u tot hiertoe
uw dienstwerk in Christus' kerk hebt vervuld.
Wij hopen dat u ook in uw volgende *gemeente/dienstwerk*
de kerk mag blijven dienen
met de u geschonken gaven van hoofd en hart.

of (bij emeritaat)

Wij laten u gaan en zeggen u dank
voor de overtuiging, de inzet en de liefde
waarmee u tot hiertoe
uw dienstwerk in Christus' kerk hebt vervuld.
Wij hopen dat u zo mogelijk en waar nodig
de kerk zult blijven dienen
met de u geschonken gaven van hoofd en hart.

consulent

Laat ons bidden.

... gebedsstilte ...

Het past ons, HERE God, U dank te zeggen
voor de toewijding van deze dienaar des Woords,
die afscheid neemt van *deze gemeente/dit dienstwerk*.

Voor *haar/zijn* volharding en trouw
prijzen wij U, Bron van alle goed.

Bevestig het werk van onze handen,
ja het werk van onze handen, bevestig dat.

U die blijkens de kracht die in ons werkt,
bij machte zijt oneindig veel meer te doen
dan wij bidden of beseffen,

U zij de heerlijkheid

in de gemeente en in Christus Jezus

tot in alle geslachten, van eeuwigheid tot eeuwigheid.

Amen.

De dienaar des Woords die afscheid neemt, spreekt de zegen uit

Orde voor de bevestiging van diakenen en ouderlingen

Afscheid van aftredende ambtsdragers

voorganger

Van een aantal van onze ambtsdragers
is de ambtstermijn verstreken,
namelijk van de *zusters/broeders* ouderlingen *N*
en van de *zusters/broeders* diakenen *N*.

De aftredende ambtsdragers gaan staan

voorganger

Geliefde broeders en zusters,
wij laten u gaan en zeggen u dank
voor de overtuiging, de inzet en de liefde
waarmee u uw dienst in Christus' kerk hebt vervuld.
Wat blijft, is de verbondenheid met het ambt,
waarin alles wat vertrouwelijk te uwer kennis is gekomen
geheim zal blijven, ook na uw afscheid.

De gemeente zingt Psalm 90 vers 8, of de voorganger bidt

Het past ons, HERE God, U dank te zeggen
voor de toewijding van degenen
die nu hun ambt neerleggen.
Voor hun volharding en trouw
prijzen wij U, Bron van alle goed.
Bevestig het werk van onze handen,
ja het werk van onze handen, bevestig dat.
U die blijkens de kracht die in ons werkt,
bij machte zijt oneindig veel meer te doen
dan wij bidden of beseffen,
U zij de heerlijkheid
in de gemeente en in Christus Jezus
tot in alle geslachten, van eeuwigheid tot eeuwigheid.
Amen.

De aftredende ambtsdragers gaan zitten

Presentatie van aantredende ambtsdragers

*Een vertegenwoordiger van de kerkenraad staat op en nodigt de aantredende ambtsdragers uit om naar voren te komen
Zij gaan tegenover de voorganger staan*

De vertegenwoordiger van de kerkenraad of de voorganger

Gemeente, tot tweemaal toe heeft de kerkenraad
u de namen bekend gemaakt
van de degenen die bevestigd zullen worden
in het ambt van ouderling of diaken.
Het zijn als ouderlingen de *zusters/broeders N*
en als diakenen de *zusters/broeders N*.

De voorganger vraagt of de aantredende ambtsdragers zonder bezwaar bevestigd kunnen worden. De vertegenwoordiger van de kerkenraad antwoordt dat er geen wettige bezwaren zijn ingebracht

voorganger

Dan stel ik vast dat er geen bezwaren zijn.
Zij/Hij is/zijn dus waardig
om in het ambt bevestigd te worden,
waartoe de kerk van Christus
haar/hem/hen geroepen heeft.
Loven wij de Heer.
Wij danken God.

OPDRACHT

voorganger

Gemeente, laten wij dan horen en overwegen wat de kerk
aan ouderlingen en diakenen heeft toevertrouwd.

In het vergaderen en onderhouden van zijn kerk
maakt onze Heer Jezus Christus gebruik
van de dienst van mensen, aan wie Hij in de gemeente
een bijzondere taak heeft toevertrouwd.
Hun ambtswerk is bedoeld om de gelovigen toe te rusten
tot getuigenis en dienst in de wereld
en tot opbouw van het lichaam van Christus. *Ef. 4:12*
Zij mogen dit werk verrichten,
ziende op Hem,
die niet gekomen is om zich te laten dienen
maar om te dienen. *Mc. 10:45*

Als er geen diakenen bevestigd worden, wordt de volgende alinea overgeslagen

Deze dienstbaarheid in Christus' naam
krijgt een duidelijke gestalte in het ambt van de diakenen.
Vanouds hebben zij de taak om de tafels zó te bedienen,
met inachtneming van het Woord van God, *Hnd. 6:2*
dat de behoeftigen niet worden beschaamd. *1 Kor. 11:22*
Zij zamelen de gaven der gemeente in
om allen, die hulp nodig hebben
– binnen of buiten de kerk, dichtbij of veraf –
te doen delen in de liefde van Christus.
Metterdaad en biddenderwijs komen zij op
voor het recht van de arme, die om hulp roept,
de ellendige en wie geen helper heeft. *Ps. 72:12*
Zo zullen zij bevorderen,
dat armen en rijken elkaar ontmoeten,
want allen zijn zij schepselen van de HEER. *Spr. 22:2*
Aan deze verbondenheid met alle mensen
en met heel de schepping
herinneren zij ons telkens weer,
als zij brood en beker bij ons doen rondgaan,
en wij de dood des Heren verkondigen,
totdat Hij komt. *1 Kor. 11:26*

Als er geen ouderlingen bevestigd worden, wordt de volgende alinea overgeslagen

(Een ander ambt is dat van ouderling.)
Zoals de oudsten in Israël
het volk vertegenwoordigden *Ex. 24:9*
en tegelijk opzicht hadden
over de gemeente van God, *Num. 11:16*
zo worden in de kerk van Christus
de ouderlingen aangesteld
om de gemeente te houden aan haar roeping:
een koninkrijk van priesters
en een heilig volk te zijn. *Ex. 19:6*
Door op te treden als vertrouwenspersoon
en geweten van de gemeente in deze tijd
bemoedigen zij hun broeders en zusters
in de navolging van Christus onze Heer.
Hoe zouden wij een levende gemeente zijn,

als niet mensen telkens weer
belangeloos werden opgezocht?
En hoe zouden de predikanten
de opdracht van de Goede Herder:
'Hoed mijn schapen!'

Joh. 21:16

kunnen vervullen,
als zij daarbij niet op de medewerking
van ouderlingen mochten rekenen?

Alle ambtsdragers hebben tezamen
de verantwoordelijkheid als raad der kerk
om de gemeente en elkaar
in vieren, leren en dienen
bij de heilsgeheimen te bewaren:
voor alle dingen zoeken wij immers
Gods koninkrijk en zijn gerechtigheid.

Mt. 6:33

of

De apostel Paulus schrijft:
'Er is verscheidenheid in genadegaven,
maar het is dezelfde Geest;
er is verscheidenheid in bedieningen,
maar het is dezelfde Heer;
en er is verscheidenheid in werkingen,
maar het is dezelfde God,
die alles in allen werkt.'

1 Kor. 12:4-6

En de apostel Petrus zegt:
'Dient elkander,
een ieder naar de genadegaven
die hij ontvangen heeft, als goede rentmeesters
over de velerlei genade Gods.'

1 Pe. 4:10

Zo worden in de gemeente van Jezus Christus
mensen geroepen tot het ambt
van ouderling en diaken,
om samen met de predikanten
deze dienstbaarheid te bevorderen
en dit rentmeesterschap vorm te geven
tot heil van allen
en tot eer van de ene en gezegende Naam.

voorganger

En u broeders en zusters, die nu gereed staat
uw ambtswerk te aanvaarden:

herinner u altijd met dankbaarheid
dat het Christus' eigen kudde is,
die u wordt toevertrouwd.
Hij heeft haar verworven door zijn bloed;
het is zijn kerk.

Hnd. 20:28

Aanvaard dan uw dienst met blijdschap,
voed uzelf met het Woord van God,
volhard in het gebed
en vertrouw op de kracht van de heilige Geest.

Gelofte en verbintenis van ambtsdragers die hun dienst voortzetten of hervatten

De ambtsdragers die hun werk zullen voortzetten of hervatten gaan staan

voorganger

Enmaal bent u in het ambt van ouderling of diaken
in deze gemeente bevestigd.
Daarbij hebt u uitgesproken
dat u de heilige Schrift aanvaardt
als enige regel van het geloof
en zich wilt verzetten tegen al wat daarmee strijdig is.
U hebt beloofd geheim te zullen houden
wat vertrouwelijk te uwer kennis mocht komen
en uw taak te vervullen
overeenkomstig de orde van onze kerk.

Nu u uw ambtswerk zult voortzetten of hervatten,
vraag ik u daarom:

Gelooft u dat u in uw verkiezing door deze gemeente
door God zelf tot deze dienst bent geroepen?

En belooft u uw ambt waardig en trouw te bedienen
met liefde voor de gemeente
en voor alle mensen die de Heer op uw weg brengt?

Wat is daarop uw antwoord, *ouderling N/diaken N?*
ouderling/diaken

Ja. Daartoe helpe mij God.

voorganger

God, onze hemelse Vader,
die u tot dit ambtswerk heeft geroepen, geve u de genade,
dat u daarin ook voortaan trouw en vruchtbaar
werkzaam mag zijn.

Amen.

*De voorganger bekrachtigt deze woorden met een handdruk
De ambtsdragers gaan zitten*

Gelofte en bevestiging van ambtsdragers die nieuw aantreden

De nieuw te bevestigen ambtsdragers gaan staan

voorganger

Geliefde zuster/broeder/zusters en broeders,
u die nu voor het eerst geroepen wordt
tot het ambt van ouderling of diaken in deze gemeente:

Gelooft u dat u in uw verkiezing door deze gemeente
door God zelf tot deze dienst bent geroepen?

Aanvaard u de heilige Schrift
als enige regel van het geloof
en wilt u zich verzetten tegen al wat daarmee strijdig is?

Belooft u uw ambt waardig en trouw te bedienen
met liefde voor de gemeente
en voor alle mensen die de Heer op uw weg brengt,
belooft u geheim te houden
wat vertrouwelijk te uwer kennis komt,
en belooft u uw taak te vervullen
overeenkomstig de orde van onze kerk?

Wat is daarop uw antwoord, *zuster N/broeder N?*
te bevestigen ambtsdrager

Ja. Daartoe helpe mij God.

GEBEDEN

voorganger

Broeders en zusters,
laten wij bidden tot de almachtige God
in gemeenschap met heel de Kerk

in hemel en op aarde,
dat Hij zijn genade geeft aan haar/hem/hen
die Hij roept als *ouderling of diaken*.

De te bevestigen ambtsdragers knielen

STIL GEBED

[LITANIE]

Liedsuggesties blz. 305-307

LIED

Veni Creator Spiritus

Liedsuggesties blz. 305-307

BEVESTIGINGSGEBED

Eerste vorm

voor diakenen

Heer onze God,
wij zegenen U,
dat Gij in uw goedheid
uw Zoon Jezus Christus gezonden hebt
om de gestalte van een dienstknecht aan te nemen,
zichzelf te vernederen
en gehoorzaam te worden
tot de dood aan het kruis.

Fil. 2:7-8

Wij prijzen U
dat Gij hem verhoogd hebt
en hem de naam boven alle naam gegeven hebt.
Door hem hebt Gij ons geleerd
dat wie groot wil zijn
aller dienaar moet worden
en dat er geen groter gave is
dan de gave van het dienen.

Fil. 2:9

Mc. 10:43

Rom. 12:7

Wij danken U
dat Gij *N* geroepen hebt
tot het ambt van diaken
en dat wij haar/hem/hen vandaag
in uw naam en gehoorzaam aan uw wil
mogen bevestigen in deze dienst
en wij vragen U ootmoedig:

De voorganger legt nu de diakenen één voor één de handen op

bij ieder afzonderlijk

Zend nu uw heilige Geest op N
en maak haar/hem diaken in deze gemeente
om in liefde om te zien naar de mensen
en uw barmhartigheid gestalte te geven.

Amen.

Wanneer de voorganger alle diakenen de handen heeft opgelegd

Geef hen de genade, zo smeken wij,
om trouw te zijn aan hun belofte
en standvastig in hun dienstwerk.
Dat zij in de zekerheid van het geloof
overvloedig zullen zijn in de hoop,
geworteld en gegrond in de liefde van uw Zoon,
Jezus Christus, aan wie toekomt
met U en de heilige Geest
de eer en de glorie
in de eeuwen der eeuwen.

Amen.

voor ouderlingen

Heer, onze God,
wij zegenen U
dat Gij in uw goedheid een volk hebt gekozen,
U tot een eigendom,
een koninklijk priesterschap,
om uw grote daden te verkondigen.

1 Pe. 2:9

Wij prijzen U dat Gij ons uw Zoon gegeven hebt
tot herder en opziener over uw kudde.

1 Pe. 2:25

Wij prijzen U
dat Hij in zijn dood de dood overwon
en dat Hij, opgevaren ten hemel,
gaven gaf aan de mensen:
apostelen, profeten, evangelisten,
oudsten en opzieners,
met gaven om te troosten,
te vermanen en leiding te geven
tot opbouw van zijn lichaam, de kerk.

*Ef. 4:11
Hnd. 28:17,28*

Rom. 12:7,8

Zo geeft Gij óns ouderlingen,
geroepen uit het midden van uw volk
om uw gemeente te bouwen en te dienen.

Ex. 18, Nu. 11

Wij danken U dat Gij *N* geroepen hebt
tot het ambt van ouderling
en dat wij *haar/hem* vandaag
in uw naam en
gehoorzaam aan uw wil
mogen bevestigen in deze dienst
en wij vragen U ootmoedig:

De voorganger legt nu de ouderlingen één voor één de handen op

bij ieder afzonderlijk

Zend nu uw heilige Geest op *N*
maak *haar/hem* ouderling in deze gemeente
om in liefde om te zien naar de mensen
en uw gemeente te bouwen.

Amen.

Wanneer de voorganger alle ouderlingen de handen heeft opgelegd

Geef hen de genade, zo smeken wij,
om trouw te zijn aan hun belofte
en standvastig in hun dienstwerk
door onze Heer, Jezus Christus, uw Zoon
die met U in de eenheid van de heilige Geest
leeft en regeert in de eeuwen der eeuwen.

Amen.

of (voor ouderlingen en diakenen)

Heer onze God,
wij zegenen U
dat Gij in uw goedheid een volk hebt gekozen,
U tot een eigendom,
een koninklijke priesterschap,
om uw grote daden te verkondigen.

1 Pe. 2:9

Wij zegenen U
dat Gij in uw goedheid
uw Zoon Jezus Christus gezonden hebt
om de gestalte van een dienstknecht aan te nemen,
zichzelf te vernederen
en gehoorzaam te worden
tot de dood aan het kruis.

Fil. 2:7,8

Wij prijzen U
dat Gij hem verhoogd hebt
en hem de naam boven alle naam gegeven hebt. *Fil. 2:9*
Wij prijzen U
dat Hij, opgevaren ten hemel,
gaven gaf aan de mensen:
apostelen, profeten, evangelisten, *Ef. 4:11*
opzieners en diakenen, *Fil. 1:1*
mannen en vrouwen,
met gaven om te dienen en te troosten,
te vermanen en leiding te geven - *Rom. 12:7,8*
tot opbouw van zijn lichaam, de kerk.

Zo geeft Gij óns ouderlingen en diakenen,
geroepen uit het midden van uw volk
om uw gemeente te bouwen en te dienen.

Wij danken U
dat Gij deze uw dienaren geroepen hebt
tot het ambt van ouderling en diaken
en dat wij hen vandaag
in uw naam en gehoorzaam aan uw wil,
mogen bevestigen in hun dienst.
En wij vragen U ootmoedig:

*De voorganger legt nu de ouderlingen en diakenen één voor één
de handen op*

bij ieder afzonderlijk

Zend uw heilige Geest op N
maak haar/hem ouderling in deze gemeente
om in liefde om te zien naar de mensen
en uw gemeente te bouwen.

Amen.

Zend uw heilige Geest op N
maak haar/hem diaken in deze gemeente
om in liefde om te zien naar de mensen
en uw barmhartigheid gestalte te geven.

Amen.

Wanneer de voorganger alle diakenen en ouderlingen de handen heeft opgelegd

Geef hen de genade, zo smeken wij,
om trouw te zijn aan hun belofte
en standvastig in hun dienstwerk.
Dat zij vast in het geloof
en overvloedig in de hoop
geworteld en gegrond mogen blijven
in de liefde van Christus,
uw Zoon, aan wie toekomt
met U en de heilige Geest
de eer en de glorie
in de eeuwen der eeuwen.

Amen.

Tweede vorm

Gezegend zijt Gij, Heer, onze God,
die Israël uit Egypte hebt bevrijd
en uitgeleid door de dienst van Mozes, Mirjam en Aäron.
Gij die uw volk
profeten, priesters en koningen hebt gegeven,
mensen geroepen tot uw dienst,
gezalfd met uw Geest.

Gezegend zijt Gij, Heer, onze God,
die uw Zoon hebt gezonden,
Jezus Messias,
die kwam om te dienen
en mensen heeft geroepen
om in zijn naam elkaar bij te staan en de weg te wijzen.

Gij zijt het, die ook heden uw gemeente
dienaren en dienaressen schenkt
om haar te verzorgen, te leren en te leiden
en zo uw volk toe te rusten
tot goede woorden en werken.

Als de te bevestigen ambtsdragers nog niet geknield waren, komen ze nu beurtelings naar voren om neer te knielen en de handoplegging te ontvangen. Waar deze achterwege gelaten wordt, kan de bevestigingsformule met een handdruk bekrachtigd worden

God, onze hemelse Vader,
die u geroepen heeft tot deze heilige dienst

verlichte u door zijn Geest
en sterke u door zijn hand;
Hij regere u zó in de bediening van uw ambt
dat u daarin getrouw en vruchtbaar mag wandelen
tot glorie van zijn Naam
en tot verbreiding van het Rijk
van zijn Zoon Jezus Christus.

Amen.

*Waar een groot aantal ambtsdragers achtereen bevestigt wordt,
kan gebruik gemaakt worden van de bondiger formulering*

God onze hemelse Vader
geve u zijn heilige Geest
tot vervulling van het ambt van *ouderling/diaken*
in de gemeente van Jezus Christus.

Amen.

na de bevestiging

Wij bidden U,
geef degenen die in hun ambt zijn bevestigd,
dat zij gehoorzaam aan uw roepstem
en vertrouwend op uw beloften,
vrijmoedig hun taak aanvatten
tot eer van uw Naam,
tot vreugde voor ons allen
door onze Heer, Jezus Christus, uw Zoon,
die met U in de eenheid van de heilige Geest,
leeft en regeert in de eeuwen der eeuwen.

Amen.

AANVAARDING EN VERWELKOMING

Allen staan

voorganger

Gemeente,
dit *is/zijn* uw nieuwe *ouderling(en)* en *diaken(en)*.
Wilt u *haar/hem/hen* in uw midden ontvangen
en *haar/hem/hen* hooghouden in *haar/zijn/hun* ambt?

Ja, dat willen wij van harte.

*De gemeente kan haar instemming bekrachtigen met applaus
Kinderen van de gemeente kunnen de nieuw-bevestigde ambtsdra-
gers verwelkomen*

Een lofprijzing kan gezongen worden

VREDEGROET

voorganger

De vrede van de Heer zij altijd met u.

En met uw geest.

Wenst elkaar de vrede.

De voorganger brengt de nieuw-bevestigde ambtsdragers de vrede-groet. De gemeenteleden brengen elkaar de vredegroet

Formulier voor de bevestiging of verbintenis van dienaren van het Goddelijke Woord

Geliefde broeders en zusters, u weet dat wij u verschillende keren de naam bekend gemaakt hebben van onze medebroeder N., hier tegenwoordig. De reden daarvan was om te vernemen of iemand iets tegen zijn leer of levenswandel zou kunnen inbrengen, waardoor hij niet in de dienst van het Woord bevestigd zou mogen worden. Ons is gebleken dat niemand iets wettigs tegen hem heeft ingebracht. Daarom zullen wij nu in de Naam des Heeren tot zijn bevestiging/verbintenis overgaan.

Wij verzoeken u, N. en alle aanwezigen, daartoe eerst te luisteren naar een korte uitleg op grond van Gods Woord over de instelling en betekenis van het ambt van herder of dienaar van het Woord.

Dit Woord leert ons allereerst dat God, onze hemelse Vader, die uit het verdorven menselijke geslacht een gemeente wil roepen en tot het eeuwige leven wil vergaderen, daartoe door een bijzondere genade de dienst van mensen gebruikt [Éf. 4:11,12]. Daarom zegt Paulus in Éfeze 4 dat de Heere Christus gegeven heeft 'sommigen tot apostelen, en sommigen tot profeten, en sommigen tot evangelisten, en sommigen tot herders en leraars; tot de volmaking der heiligen, tot het werk der bediening, tot opbouwning van het lichaam van Christus.' Hier zien wij dat de heilige apostel onder andere zegt, dat het herdersambt een instelling van Jezus Christus is. Wat bij dit heilig ambt hoort, kunnen we gemakkelijk uit de naam afleiden. Want zoals het werk van een gewone herder is een hem toevertrouwde kudde te weiden, te leiden, te beschermen en daarover opzicht te hebben, zo is het ook met de geestelijke herders. Zij zijn gesteld over de gemeente, die God tot de zaligheid roept en voor schapen van Zijn weide houdt. Deze weide is niets minder dan de verkondiging van het Goddelijke Woord met de daaraan verbonden bediening van de gebeden en de heilige sacramenten. Dat Woord is de staf waarmee de kudde geleid wordt; met dit Woord wordt ook opzicht over haar uitgeoefend.

Hieruit blijkt wat de taak van de herder of dienaar des Woords is.

In de eerste plaats moet hij het Woord des Heeren, dat door de geschriften van profeten en apostelen is geopenbaard, grondig en getrouw aan de gemeente uitleggen. Hij zal het toepassen, zowel in algemene als in bijzondere zin. Dit zal hij doen tot heil van de hoorders door te onderwijzen, te vermanen, te vertroosten en te bestraffen, naardat ieder nodig heeft. Hij verkondigt de bekering tot God en de verzoening met Hem door het geloof in Jezus Christus. Met de Heilige Schrift weerlegt hij alle dwalingen en ketterijen die tegen de zuivere leer strijden. Dit alles wordt ons in de Heilige Schrift duidelijk kenbaar gemaakt, want Paulus zegt dat de dienaar werkt in het Woord [1 Tim. 5:17]. Op een andere plaats leert de apostel dat dit moet gebeuren naar de mate van het geloof [Rom. 12:7]. Ook schrijft hij dat een herder aan het betrouwbare woord dat naar de leer is, moet vasthouden en recht moet snijden [Tit. 1:9; 2 Tim. 2:15]. Evenzo zegt hij: wie profeteert (dat is: Gods Woord predikt), sticht, vermaant en vertroost de mensen [1 Kor. 14:3]. Op een andere plaats stelt Paulus zichzelf de dienaars tot een voorbeeld, als hij verklaart dat hij in het openbaar en bij de huizen de bekering tot God en het geloof in onze Heere Jezus Christus geleerd en betuigd heeft [Hnd. 20:20,21]. Met name in de tweede Korinthebrief vinden we een treffende beschrijving van het ambt van dienaar van het evangelie, waar de apostel spreekt: 'En al deze dingen zijn uit God, Die ons met Zichzelf verzoend heeft door Jezus Christus, en ons – de apostelen en herders – de bediening der verzoening gegeven heeft. Want God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende, hun zonden hun niet toerekenende, en heeft het woord der verzoening in ons gelegd. Zo zijn wij dan gezanten van Christus' wege, alsof God door ons bad; wij bidden van Christus' wege: Laat u met God verzoenen' (2 Korinthe 5:18-20). Wat de weerlegging van de onzuivere leer betreft, zegt Paulus dat een dienaar aan het Woord van God moet vasthouden om de tegensprekers te weerleggen en de mond te stoppen (Titus 1:9).

In de tweede plaats houdt het ambt van herder in, namens de hele gemeente openbaar Gods Naam aan te roepen. Want de herders hebben met de apostelen gemeen wat dezen zeggen: 'Maar wij zullen volharden in het gebed, en in de bediening des Woords' (Handelingen 6:4). Hierop doelt Paulus, als hij aan Timótheüs schrijft: 'Ik vermaan dan voor alle dingen, dat gedaan worden smekingen, gebeden, voorbiddingen, dankzeggingen, voor alle mensen; voor koningen, en allen, die in heerlijkheid zijn' [1 Tim. 2:1, 2a].

In de derde plaats bestaat hun ambt uit de bediening van de sacramenten, die de Heere tot zegel van Zijn genade heeft ingesteld, zoals blijkt uit het bevel dat Christus aan de apostelen gegeven heeft en dat ook de dienaren van het Woord aangaat: 'Doop hen in de Naam van de Vader, van de Zoon en van de Heilige Geest' (Mattheüs 28:19). Evenzo heeft Hij bij de instelling van het Avondmaal gesproken: 'Doe dat (...). tot Mijn gedachtenis' (1 Korinthe 11:26).

In de vierde plaats is het de taak van de dienaren van het Woord met de ouderlingen de goede tucht in de gemeente van God uit te oefenen, de orde te bewaren en op zo'n wijze te regeren als de Heere opgedragen heeft. Want Christus zegt tot Zijn apostelen, nadat Hij over de christelijke tucht gesproken heeft: 'Al wat gij op de aarde binden zult, zal in de hemel gebonden wezen' (Mattheüs 18:18). En Paulus wil dat de dienaren op een goede manier leiding geven aan hun eigen huisgezin, omdat zij anders geen zorg kunnen dragen voor de gemeente noch haar regeren [1 Tim. 3:4,5]. Hierom worden de herders in de Schrift ook huisverzorgers Gods en bisschoppen, dat is opzieners en wachters genoemd. Zij hebben namelijk opzicht over het huis van God waarin zij arbeiden, opdat daar alles in goede orde en op gepaste wijze zal toegaan en zij met de sleutels van het hemelrijk, die hun toevertrouwd zijn, openen en sluiten, overeenkomstig hun door God gegeven opdracht [Mt. 16:19].

Zij die geroepen zijn tot het herdersambt, dragen bijzondere verantwoordelijkheid in de zielzorg, waarbij hun naar de orde der kerk geheimhouding is opgelegd van al datgene wat bij de uitoefening van hun ambt vertrouwelijk te hunner kennis is gekomen.

Uit deze uiteenzetting kan men opmaken wat een heerlijk werk het herdersambt is, omdat daardoor zulke grote dingen tot stand komen, en hoezeer dat ambt noodzakelijk is om de mensen tot de zaligheid te brengen. Om deze reden wil de Heere dat dit ambt te allen tijde zal blijven. Want als Christus Zijn apostelen uitzendt om deze heilige bediening te verrichten, zegt Hij: 'En ziet, Ik ben met u al de dagen tot de voleinding der wereld' [Mt. 28:20]. Hieruit blijkt dat het Zijn wil is dat deze heilige dienst te allen tijde op aarde onderhouden wordt, want de personen tot wie Hij spreekt, waren sterfelijke mensen. Daarom vermaant Paulus Timotheüs, hetgeen hij van hem gehoord had, aan getrouwe mensen toe te vertrouwen, die bekwaam zijn om anderen te leren [2 Tim. 2:2]. Evenzo beveelt

hij Titus, nadat hij hem tot herder bevestigd heeft, van stad tot stad ouderlingen en opzieners aan te stellen [*Tit. 1:5*].

Omdat ook wij, om deze dienst in Gods kerk te onderhouden, nu een nieuwe dienaar van het Woord bevestigen en er over dit ambt voldoende is gezegd, zo zult u, N., antwoorden op de volgende vragen, opdat iedereen zal horen dat u gezind bent deze dienst op de juiste wijze te aanvaarden.

Ten eerste: Bent u er in uw hart van overtuigd dat u wettig door Gods gemeente en daarom door God Zelf tot deze heilige dienst geroepen bent?

Ten tweede: Houdt u de boeken van het Oude en Nieuwe Testament voor het enige Woord van God en de volkomen leer der zaligheid? Verwerpt u alle leringen die daarmee in strijd zijn?

Ten derde: Beloofd u uw ambt, in overeenstemming met deze leer getrouw uit te oefenen en uw leer te sieren met een godvruchtige levenswandel? Beloofd u geheim te houden datgene wat bij de uitoefening van uw ambt vertrouwelijk te uwer kennis is gekomen? En beloofd u ook zich te onderwerpen aan de kerkelijke tucht volgens de orde der kerk wanneer u zich in leer of leven het ambt onwaardig zou gedragen?

Antwoord:

Ja, van ganser harte.

Daarna zal de dienaar die hem dit gevraagd heeft (of een andere dienaar, als er meer dienaren zijn), hem de handen op het hoofd leggen¹ en zeggen:

God, onze hemelse Vader, die u tot deze heilige dienst geroepen heeft, verlichte u door Zijn Geest, versterke u door Zijn hand, en regere u zó in uw bediening dat u daarin dienstbaar en vruchtbaar mag wandelen, tot grootmaking van Zijn naam en tot uitbreiding van het rijk van Zijn Zoon, Jezus Christus. Amen.

Daarna zal de dienaar vanaf de kansel de bevestigde dienaar en daarna de gemeente als volgt toespreken:

Heb dan, geliefde broeder en mededienaar in Christus, acht op uzelf en op de hele kudde, waarover de Heilige Geest u tot een opziener gesteld heeft, om Gods gemeente te weiden, die Hij verkregen heeft door het bloed van Zijn eigen Zoon [*Hnd. 20: 28*]. Heb Christus lief, weid Zijn schapen, oefen opzicht over

¹ De handoplegging geschiedt alleen bij de bevestiging van een kandidaat tot de heilige dienst.

hen uit, niet gedwongen of uit winstbejag, maar vrijwillig en vol toewijding; niet om over het erfdeel des Heeren te heersen, maar om een voorbeeld voor de kudde te zijn [1 Pe. 5:2,3]. Wees een voorbeeld voor de gelovigen in woord en wandel, in liefde, in de Geest, in geloof en in reinheid. Volhard in het lezen van Gods Woord, het vermanen en leren, en veronachtzaam niet de gave die u gegeven is. Bedenk deze dingen en wees hierin bezig, opdat uw groei in alles zichtbaar wordt. Heb acht op de leer en volhard daarin [1 Tim. 4:12-16]. Verdraag als een goed soldaat van Christus geduldig alle lijden en verdrukking [2 Tim. 2:3]. Als u deze dingen doet, zult u zowel uzelf behouden als degenen die u horen [1 Tim. 4:16]. En wanneer de overste Herder verschenen zal zijn, zult u de onverwelkelijke kroon der heerlijkheid behalen [1 Pe. 5:4].

Geliefde christenen, ontvang uw dienaar in de Heere met alle blijdschap en houd zulke dienaren in ere. Bedenk dat God Zelf door middel van hem u aanspreekt en u dringend nodigt. Neem daarom het woord aan dat hij u overeenkomstig de Heilige Schrift zal verkondigen, niet als het woord van een mens, maar als Gods Woord, wat het ook in waarheid is [1 Tes. 2:13]. Laten de voeten van degenen die vrede verkondigen en de goede boodschap brengen, u liefelijk en aangenaam zijn [Js. 52:7; Rom. 10:15]. Wees uw voorgangers gehoorzaam, want zij waken voor uw zielen waarvan zij rekenschap moeten geven, opdat ze dat met vreugde zullen doen en niet zuchtende, want dat is niet tot uw voordeel [Heb. 13:17]. Als u dit doet, zal de vrede Gods in uw huizen komen [Mt. 10:13] en zult u, die deze dienaar als profeet aanneemt, het loon van een profeet ontvangen [Mt. 10:41] en wanneer u door zijn woord in Christus gelooft, zult u door Christus het eeuwige leven beërven.

Maar omdat niemand uit zichzelf tot deze dingen in staat is, laten we God met dankzegging bidden:

Barmhartige Vader, wij danken U dat het U belieft uit het verloren menselijk geslacht door de dienst van mensen U een gemeente te vergaderen tot het eeuwige leven. We danken U dat U de kerk hier ter plaatse genadig een getrouwe dienaar geschonken hebt.

Wij bidden U, wil hem door Uw Geest hoe langer hoe bekwaamer maken tot de dienst, waartoe U hem bestemd en geroepen hebt. Wilt U zijn verstand verlichten om Uw Heilige Schrift te verstaan. Leg hem de woorden in de mond

om vrijmoedig de verborgenheden van het evangelie uit te leggen en te verkondigen. Geef hem wijsheid en moed om de gemeente waarover hij gesteld is, op de juiste wijze te leiden en in christelijke vrede bijeen te houden, opdat Uw kerk onder zijn bediening en door zijn goede levenswandel zal groeien in getal en goede werken. Verleen hem moed in alle voorkomende moeilijkheden, die hij in zijn dienst zal ontmoeten, opdat hij, gesterkt door de troost van Uw Geest, tot het einde standvastig zal blijven en samen met alle getrouwe dienstknechten in de vreugde van zijn Heere zal worden ontvangen.

Wil ook aan deze gemeente Uw genade schenken, opdat zij zich behoorlijk tegenover hun herder gedragen, hem als door U gezonden erkennen, met alle eerbied zijn leer aannemen en zich aan zijn vermaning onderwerpen. Geef dat zij zo, door zijn woord in Christus gelovend, het eeuwige leven deelachtig mogen worden.

Verhoor ons, o Vader, door Uw geliefde Zoon, die ons heeft leren bidden:

Onze Vader, Die in de hemelen zijt!

Uw Naam worde geheiligd.

Uw Koninkrijk kome.

Uw wil geschiede, gelijk in de hemel, alzo ook op de aarde.

Geef ons heden ons dagelijks brood.

En vergeef ons onze schulden,

gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren.

En leid ons niet in verzoeking,

maar verlos ons van de boze.

Want Uw is het Koninkrijk,

en de kracht,

en de heerlijkheid,

in eeuwigheid. Amen.

Formulier voor de bevestiging van ouderlingen en diakenen

Geliefden in onze Heere Jezus Christus, u weet dat wij u verschillende keren de namen bekendgemaakt hebben van de hier aanwezige broeders, die gekozen zijn tot het ambt van ouderling of diaken in deze gemeente. De reden daarvan was om te vernemen of iemand iets zou inbrengen waardoor zij niet in het ambt bevestigd mogen worden. Ons is gebleken dat niemand iets wettigs tegen hen ingebracht heeft. Daarom zullen wij nu in de Naam des Heeren tot hun bevestiging overgaan.

Wij verzoeken u, broeders, die nu bevestigd zult worden, en alle anderen die hier aanwezig zijn, eerst met aandacht te luisteren naar een korte uitleg van de ingestelde ambten op grond van Gods Woord.

Inzake de ouderlingen is op te merken dat het woord ouderling of 'oudste', dat uit het Oude Testament afkomstig is en een persoon aanduidt die in een aanzienlijk regeerambt is geplaatst, wordt toegekend aan tweeërlei personen die in de kerk van Jezus Christus dienen. Want de apostel Paulus zegt dat de ouderlingen die op de juiste wijze regeren, dubbele eer waardig geacht worden, voornamelijk die arbeiden in het Woord en de leer [*1 Tim. 5:17*]. Daaruit blijkt dat er in de apostolische kerk twee soorten ouderlingen zijn geweest. Ten eerste dienaren des Woords, herders en leraars die het evangelie verkondigden en de sacramenten bedienden. Ten tweede degenen die niet het woord bedienden, maar wel dienst verrichtten in de gemeente. Zij droegen een bijzonder ambt, namelijk dat ze over de kerk opzicht hadden en haar regeerden samen met de dienaren des Woords. Want eerst heeft Paulus in Romeinen 12 gesproken over het leerambt en het ambt van uitdelen of diakenschap. Daarna spreekt hij afzonderlijk over het regeerambt: laat ieder die leiding geeft, dat 'in naarstigheid', dat wil zeggen 'nauwgezet' doen [*Rom. 12:7-8*]. Op een andere plaats noemt hij bij de gaven en ambten die God in de gemeente heeft gegeven, eveneens het regeren [*1 Kor. 12:28*]. Zij die in het regeerambt dienen, hebben de taak de dienaren die het evangelie prediken, te helpen en bij te staan. Evenzo waren in het Oude Testament de gewone levieten in de taber-

nakeldienst als helpers aan de priesters toegevoegd voor zaken die dezen niet alleen konden verrichten. Niettemin bleven het steeds verschillende ambten. Bovendien is het goed, dat aan de dienaren des Woords mannen worden toegevoegd die mee-regeren om elke vorm van tirannie en heerszucht te weren uit de gemeente van God. Die kunnen des te gemakkelijker binnendringen wanneer de leiding bij één alleen of zeer weinigen berust.

Zo vormen de dienaren des Woords en de ouderlingen met de diakenen samen een college: een raad van de kerk die heel de gemeente vertegenwoordigt. Hierop doelt de Heere Christus, als Hij de uitspraak doet: 'Zeg het de gemeente' [Mt. 18: 17]. Hiermee worden geenszins allen bedoeld, of ieder lidmaat van de gemeente afzonderlijk, maar juist degenen die door de gemeente gekozen zijn om te regeren.

Het ambt van ouderling omvat het volgende:

Ten eerste samen met de dienaren des Woords opzicht houden over de gemeente die hun is toevertrouwd; nauwgezet toezien of iedereen zich in belijdenis en levenswandel behoorlijk gedraagt; vermanen van hen die zich onstichtelijk gedragen; zoveel mogelijk voorkomen dat de sacramenten ontheiligd worden; christelijke tucht oefenen over hen die geen berouw tonen, en hen die berouw tonen weer in de schoot der kerk ontvangen. Dit blijkt niet alleen uit de eerder genoemde uitspraak van Christus, maar ook uit andere uitspraken in de Schrift, zoals 1 Korinthe 5 en 2 Korinthe 2. Daar lezen we dat de genoemde taken niet berusten bij één of twee, maar bij velen die daartoe de opdracht hebben.

Ten tweede is het ook het werk van de ouderlingen erop toe te zien dat onder christenen alles op gepaste en ordelijke wijze zal toegaan [1 Kor. 14:40] en dat niemand anders dan door wettige beroeping, volgens de vastgestelde orde, in de kerk van Christus zal dienen. Zo immers is de opdracht van de apostel. Verder is het hun werk om alles wat betrekking heeft op het welzijn en de goede orde van de kerk, de dienaren des Woords met goede raad te helpen en alle gemeenteleden met raad en troost van dienst te zijn.

Ten derde is hun ambt in het bijzonder mede opzicht te oefenen over leer en levenswandel van de dienaren des Woords, want alles dient erop gericht te zijn dat de kerk wordt opgebouwd en de valse leer geweerd. Zo lezen wij in Handelingen 20:28, waar de apostel vermaant waakzaam te zijn tegen de

wolven die de schaapskooi van Christus kunnen binnendringen. Om dit te kunnen doen, rust op de ouderlingen de verplichting Gods Woord ijverig te onderzoeken en zich voortdurend te oefenen in de overdenking van de verborgenheden van het geloof.

Ten vierde: aan sommigen van hen is in het bijzonder toevertrouwd te waken voor de instandhouding van de openbare eredienst. Zij zullen daarbij niet alleen de geestelijke, maar ook de stoffelijke belangen van de gemeente behartigen, opdat er voldoende gelegenheid zal zijn om het evangelie te prediken, de sacramenten te bedienen en de Naam des Heeren in het openbaar aan te roepen.

Nu wat de diakenen betreft. Over de dienst der barmhartigheid leert de Schrift dat deze voortvloeit uit de volkomen liefde van Christus voor de gemeente, die Hij kocht met Zijn bloed. Hij kwam in de wereld om te dienen en ontfermde Zich over hen die in nood waren. Christus is het Lam dat de zonde der wereld wegneemt [*Joh. 1:29*], de Knecht des Heeren die onze krankheden op Zich genomen en onze smarten gedragen heeft [*Js. 53:4*] en die niet rusten zal, totdat bij Zijn wederkomst ook de gevolgen van de zonde een einde zullen hebben.

In navolging van haar Heere zorgde de eerste christelijke gemeente ervoor dat niemand in haar midden gebrek had. De gemeente van Christus heeft bovendien een taak wereldwijd: het lenigen van lijden en nood in de hele wereld.

Over de instelling van het diakenambt kunnen wij lezen in het boek Handelingen [*Hnd. 6:1-6*]. Daar staat dat de apostelen aanvankelijk zelf de armenzorg hebben behartigd. De opbrengst van de verkochte goederen werd aan de voeten van de apostelen gelegd en er werd uitgedeeld naarmate ieder nodig had. Maar er ontstond ontevredenheid, omdat Grieks sprekende weduwen bij de dagelijkse uitdeling werden overgeslagen. Op aandringen van de apostelen zijn daarom mannen gekozen die de zorg voor de armen tot hun specifieke taak zouden rekenen, opdat de apostelen zelf zich des te meer zouden kunnen wijden aan het gebed en de bediening van het Woord. Zo heeft het sindsdien in de kerk gefunctioneerd. Dit blijkt uit Romeinen 12:8, waar de apostel sprekende van deze dienst zegt dat degenen die uitdelen, dit doen zullen in alle eenvoud. En als hij elders spreekt van helpers, bedoelt hij degenen die in de gemeente gesteld zijn om de armen en ellendigen te helpen in de nood [*1 Kor. 12:28*].

Uit deze teksten blijkt duidelijk dat het ambt van diaken het volgende omvat:

Ten eerste: getrouw en zorgvuldig de giften en goederen, voor de armen gegeven, in te zamelen en te bewaren. Zij zullen zich ook met toewijding inzetten voor het vinden van voldoende middelen om de armen te helpen.

Ten tweede: het uitdelen van gaven. Hiertoe wordt niet alleen vereist oplettendheid en zorgvuldigheid om de giften daar te besteden waar het nodig is, maar ook blijdschap en eenvoud om met een bewogen en welwillend hart de armen te helpen, zoals de apostel ons voorhoudt in Romeinen 12:8 en 2 Korinthe 9:7. Hierbij is het van groot belang dat zij de hulpbehoevenden niet alleen helpen met materiële gaven, maar ook met troostvolle woorden uit de Schrift.

Ten slotte geldt voor alle ambtsdragers, dat hun naar de orde der kerk geheimhouding is opgelegd van al datgene wat bij de uitoefening van hun ambt vertrouwelijk te hunner kennis is gekomen.

Geliefde broeders, opdat allen mogen horen dat u bereid bent uw ambt te aanvaarden, verzoek ik u te antwoorden op de volgende vragen.

Ten eerste: Bent u er in uw hart van overtuigd dat u wettig door Gods gemeente en daarom door God Zelf tot deze heilige dienst geroepen bent?

Ten tweede: Houdt u de boeken van het Oude en Nieuwe Testament voor het enige Woord van God en de volkomen leer der zaligheid? Verwerpt u alle leringen die daarmee in strijd zijn?

Ten derde: Beloofd u uw ambt getrouw uit te oefenen, in overeenstemming met deze leer, naar de u voor uw ambt geschonken gaven; en beloofd u geheim te houden datgene wat bij de uitoefening van uw ambt vertrouwelijk te uwer kennis is gekomen? Beloofd u zich ook gezamenlijk godvrezend te gedragen en u te onderwerpen aan de kerkelijke tucht, wanneer u zich onwaardig gedraagt?

Antwoord:

Ja.

De almachtige God en Vader geve u allen tezamen Zijn genade om in uw ambt getrouw en vruchtbaar te zijn. Amen.

Hierna spreekt de predikant tot hen en de gemeente de volgende woorden:

Ouderlingen, wees nauwgezet in wat u samen met de dienaren des Woords is toevertrouwd, namelijk het regeren van de kerk. Waak over de gemeente als het huis en de stad van God, door iedereen trouw te vermanen en te waarschuwen voor de weg die naar het verderf leidt. Heb acht op het handhaven van de zuivere leer en een vrome levenswandel in de gemeente des Heeren.

Diakenen, zamel de gaven met zorg in en deel ze op verstandige wijze en met vreugde uit. Kom hen die in nood zijn te hulp. Zorg voor de weduwen en weduwnaren, de wezen en allen die in nood zijn. Betoon metterdaad liefde aan alle mensen, maar in het bijzonder aan de medegelovigen [*Gal. 6:10*].

Wees allen getrouw in uw ambt, bewaar de verborgenheid van het geloof in een zuiver hart [*1 Tim. 3:9*], wees een goed voorbeeld voor de hele gemeente. Op deze wijze ontvangt u een goede ingang in de gemeente en veel vrijmoedigheid in het geloof in Christus Jezus en zult u na dit leven ingaan in de vreugde van uw Heere [*1 Tim. 3:13*].

Geliefde christenen, ontvang van uw kant deze mannen als dienaren van God. Bid voor hen. Treed de ouderlingen die op goede wijze regeren, met groot respect tegemoet [*1 Tim. 5:17*], en aanvaard gewillig hun opzicht en leiding. Voorzie de ouderlingen-kerkrentmeester ruim van middelen, zowel voor de erediensdienst als voor andere kerkelijke doelen. Voorzie de diakenen van voldoende middelen om de armen te helpen. Wees mild en royaal in het geven.¹ Wees Christus dankbaar, die u ook door hun zorg Zijn barmhartigheid bewijst. Laat ieder indien mogelijk door eigen arbeid in zijn onderhoud voorzien, om zo noodlijdenden te kunnen helpen. Als ieder zo handelt op de plaats die God hem of haar gegeven heeft, zult u van Hem het loon der gerechtigheid ontvangen.

Omdat wij hiertoe onbekwaam zijn, laten wij de almachtige God aanroepen:

¹ In het klassieke formulier is hieraan toegevoegd: 'En gij armen, zijt arm van geest, en gedraagt u jegens uw verzorgers in allen eerbied; weest dankbaar jegens hen, en murmureert niet. Volgt Christus om de spijs der ziel, en niet om het brood. Die gestolen heeft, stele niet meer, maar arbeide liever, werkende wat goed is met de handen, opdat hij hebbe mede te delen dengene die nood heeft.'

Heere God, hemelse Vader, wij danken U dat het U behaagd heeft tot meerdere groei van Uw kerk naast degenen die het Woord bedienen, ook ambtsdragers te geven voor het regeren en voor dienstbetoon, om vrede en welzijn in Uw gemeente te bewaren en in het levensonderhoud van armen te voorzien. U hebt ons vandaag mannen met een goed getuigenis geschonken, die de gave van Uw Geest hebben ontvangen.

Wij bidden U aan hen in toenemende mate de gaven te verlenen die zij in hun ambtsbediening nodig hebben: wijsheid, moed, onderscheidingsvermogen en milddadigheid, opdat ieder zijn ambt kan vervullen zoals het behoort. Laat de ouderlingen nauwgezet toezien op de leer en op de levenswandel, doe hen de wolven weren uit de schaapskooi van Uw lieve Zoon en ontspoorde gemeenteleden vermanen en bestraffen. Laat de ouderlingen-kerkrentmeester trouw zijn in de behartiging van de stoffelijke belangen van de gemeente. Laat de diakenen zich vol ijver inzetten voor het ontvangen van gaven en laat hen die mild en wijs aan de armen geven, te zamen met de liefdevolle troost uit Uw Heilig Woord. Schenk de ambtsdragers Uw genade, opdat zij in hun trouwe arbeid mogen volharden ondanks moeite, verdriet of vervolging.

Verleen in het bijzonder Uw goddelijke zegen aan de gemeente waarover zij gesteld zijn, zodat deze zich aan de terechte vermaningen van de ouderlingen onderwerpt en hen omwille van het ambt in ere houdt.

Geef ons allen een mild hart voor armen en verdrukten en geef hun een dankbaar hart. Moge door dit alles Uw heilige Naam groot gemaakt en het rijk van Uw Zoon Christus bevorderd worden. In Zijn Naam besluiten wij ons gebed:

Onze Vader, Die in de hemelen zijt!

Uw Naam worde geheiligd.

Uw Koninkrijk kome.

Uw wil geschiede, gelijk in de hemel, also ook op de aarde.

Geef ons heden ons dagelijks brood.

En vergeef ons onze schulden,
gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren.

En leid ons niet in verzoeking,
maar verlos ons van de boze.

Want Uw is het Koninkrijk,

en de kracht,

en de heerlijkheid,

in eeuwigheid. Amen.

Keuzeteksten

Persoonlijke voorbereiding van een dienaar des Woords

1. Heer God, Vader in de hemel,
het ambt en de dienst,
waarin ik uw Woord moet verkondigen
en de gemeente moet hoeden,
ben ik niet waardig.
Maar omdat U mij tot herder en leraar hebt gesteld
en mensen ook onderricht nodig hebben,
wees Gij mij tot helper
en laat uw heilige engelen bij mij zijn.
Als U dan door mij iets wilt uitrichten,
tot uw eer en niet tot die van mij,
geef mij dan uit louter genade en barmhartigheid
uw Woord recht te verstaan
en veel meer: dat ik het ook doe.
Amen.

Consistoriegebed

2. *bij de bevestiging of verbintenis van een dienaar des Woords*

Dat Gij ons op deze dag
geroepen hebt naar uw huis,
daarvoor danken wij U, goede God.
Gij wilt uw naam doen gedenken
en omdat Gij ons roept,
zoeken wij uw aangezicht.
Wij bidden U in het bijzonder
voor *N* die bevestigd wordt
in het ambt van dienaar des Woords
en verbonden wordt aan deze gemeente –
of bij een verbintenis
Wij bidden U in het bijzonder voor *N*,
dienaar des Woords,
die verbonden wordt aan deze gemeente –
dat *zij/hij* met vreugde *haar/zijn* dienst zal vervullen
door het geheim van uw nabijheid te verkondigen.

Geef dat *haar/zijn* dienstwerk in ons midden
bovenal *haarzelf/hemzelf* tot zegen mag zijn,
opdat wij allen met *haar/hem*
U overal en altijd
loven, danken en dienen
door Jezus Christus, onze Heer.

Amen.

3. *bij de bevestiging van een ouderling*

Dat Gij ons op deze dag
geroepen hebt naar uw huis,
daarvoor danken wij U, goede God.
Gij wilt uw naam doen gedenken
en omdat Gij ons roept,
zoeken wij uw aangezicht.
Wij bidden U in het bijzonder voor N,
die bevestigd wordt in het ambt van ouderling.
Schenk *haar/hem* de vreugde van uw nabijheid,
zodat *zij/hij* de gemeente als gemeenschap
kan opbouwen en toerusten
tot eer van uw naam.
Geef dat *haar/zijn* dienstwerk in ons midden
bovenal *haarzelf/hemzelf* tot zegen mag zijn,
opdat wij allen met *haar/hem*
U overal en altijd
loven, danken en dienen
door Jezus Christus, onze Heer.

Amen.

4. *bij de bevestiging van een diaken*

Dat Gij ons op deze dag
geroepen hebt naar uw huis,
daarvoor danken wij U, goede God.
Gij wilt uw naam doen gedenken
en omdat Gij ons roept,
zoeken wij uw aangezicht.
Wij bidden U in het bijzonder voor N,
die bevestigd wordt in het ambt van diaken.
Schenk *haar/hem* de vreugde van uw nabijheid,
zodat *zij/hij* de gemeente bepaalt
bij de dienst aan de Tafel van de Heer

en bij haar dienst in de wereld.
Geef dat *haar/zijn* dienstwerk in ons midden
bovenal *haarzelf/hemzelf* tot zegen mag zijn,
opdat wij allen met *haar/hem*
U overal en altijd
loven, danken en dienen
door Jezus Christus, onze Heer.
Amen.

5. *bij de bevestiging van ouderling(en) en diaken(en)*

Dat Gij ons op deze dag
geroepen hebt naar uw huis,
daarvoor danken wij U, goede God.
Gij wilt uw naam doen gedenken
en omdat Gij ons roept,
zoeken wij uw aangezicht.
Wij bidden U in het bijzonder voor N en N,
die bevestigd worden in het ambt van diaken en ouderling.
Schenk hen de vreugde van uw nabijheid,
zodat zij de gemeente als gemeenschap
opbouwen en toerusten tot eer van uw naam,
en de gemeente bepalen
bij de dienst aan de Tafel van de Heer
en haar dienst in de wereld.
Geef dat hun dienstwerk in ons midden
bovenal henzelf tot zegen mag zijn,
opdat wij allen met hen
U overal en altijd
loven, danken en dienen
door Jezus Christus, onze Heer.
Amen.

Kyriegebed

6. Laten wij de Heer om ontferming aanroepen

voor de nood van een wereld
waar mensen liever
ten koste dan ten bate van elkaar leven,

voor de nood van een wereld
waar het goede gerucht van Gods gerechtigheid
wordt overschreeuwd door het recht van de sterkste,

voor de nood van een wereld,
waar zoveel leidlieden
bezwijken voor de verleidingen van de macht;

zo roepen wij om ontferming
en prijzen wij de Naam van de Heer
die door zijn nederige dienst
de wereld terecht heeft gebracht:

**Heer, ontferm U,
Christus, ontferm U,
Heer, ontferm U.**

Ere zij God in den hoge...

Gebed van de dag

Leesrooster blz. 295-304

Gebed om verlichting met de heilige Geest

7. Almachtige God,
Gij, die uw heilige Geest hebt uitgestort over uw kerk
tot verheerlijking van uw naam
en mensen in uw dienst stelt,
help ons, opdat door uw evangelie
onze harten worden getroost en gereinigd,
wij in alle waarheid worden geleid
en uw gemeente wordt gebouwd en bevestigd
in de eenheid en de liefde
van onze Heer Jezus Christus, uw Zoon.

Opdracht voor de bevestiging of verbintenis van een dienaar des Woords

8. Wij zijn de eersten niet die in geloof
de weg van de belofte trachten te gaan,
want vele getuigen gingen ons al voor.
Tussen hoop en vrees gingen ook zij
op weg naar het land van belofte,
naar een leven en samenleven
in recht en gerechtigheid,
in waarheid en vrede,
op Gods aarde onder zijn hemel.

Nooit heeft het aan mensen ontbroken
 die al gaande de richting wezen:
 de aartsvaders en -moeders in Israël,
 Mozes en Elia, Debora en Hulda,
 zangers, zieners, priesters, profeten,
 allen gingen zij ons voor op die weg.
 Schuldeloos zijn zij niet gebleven,
 maar de God van hemel en aarde
 bleef hen roepen, – en zij gingen.
 Toen de tijd vervuld was, zond Israëls God
 zijn geliefde op de weg ook ons tegemoet.
 Hij heeft de zijnen liefgehad tot in de dood,
 zo heeft Hij de weg tot het leven gebaad
 en Hij roept ons om Hem daarop te volgen.
 Apostelen, evangelisten, herders en leraars,
 zij hebben getuigd dat Jezus de weg is,
 de waarheid ook, het leven zelf,
 in vreugde, eenvoud en barmhartigheid.
 Om die weg al zoekend te vinden,
 willen wij volgelingen van Christus zijn,
 volharden in het onderwijs der apostelen,
 in de gemeenschap der heiligen,
 in het delen van brood en beker
 en in het gezamenlijke gebed.
 Daarin gaan u de dienaren voor,
 om u te bemoedigen en terecht te wijzen,
 om de getuigen voor u te doen spreken
 en de tegensprekers de mond te stoppen,
 om samen met u de lofzang te zingen,
 om met u om ontferming te roepen
 en om u de heilstekenen te doen zien.
 Samen op weg naar het rijk van de vrede,
 waar de gerechtigheid zal wonen
 en God zal zijn: alles in allen.

Ef. 4:11

Joh. 14:6

Hnd. 2:42

1 Kor. 15:28

Amen.

9. De apostel Paulus schrijft:
 'Een en dezelfde is Heer over allen, die Hem aanroepen;
 hoe zullen zij Hem dan aanroepen,
 in wie zij niet geloofd hebben?
 Hoe geloven in Hem van wie zij niet hebben gehoord?
 Hoe horen zonder prediker?
 En hoe zal men prediken zonder gezonden te zijn? –

gelijk geschreven staat:

Hoe liefelijk zijn de voeten van hen,
die een goede boodschap brengen.'

Rom. 10:12-15

De gemeente van onze Heer Jezus Christus
is tot deze taak geroepen

in heel haar dienst en al haar leden;

maar in de brief aan de Efeziërs lezen wij:

'Christus heeft zowel apostelen als profeten gegeven,

zowel evangelisten als herders en leraars,

om de heiligen toe te rusten tot dienstbetoon,

tot opbouw van het lichaam van Christus'.

Ef. 4:11-12

Daarom worden tot de dienst van het Woord

in de openbare bediening van het Evangelie,

in de bediening der sacramenten

en in het pastoraat der gemeente

diegenen geroepen en bevestigd,

die zich op dit ambt hebben voorbereid.

Zo zullen zij in dit werk staan samen met alle anderen,

die het werk van kerk en gemeente

naar hun roeping dienen.

Dankgebed

10. Wij danken U, Here God,

dat Gij mensen bereidvaardig maakt

om zichzelf te verliezen

en voor anderen in te staan.

Wij danken U

dat Gij voorgangers schenkt aan uw gemeente

en ambtsdragers om haar de weg te wijzen.

Geef hun de wijsheid van uw liefde

en de voortvarendheid van uw heilige Geest,

opdat wij hen leren eerbiedigen en vertrouwen

alsof Gijzelf ons bij de hand genomen had.

Wij bidden U

dat zij ons het rechte woord leren spreken

op de rechte plaats.

Voor heel uw kerk bidden wij

en voor deze gemeente in het bijzonder,

dat het aan haar zal zijn af te lezen

dat Gij onze begeleider zijt en onze gids.

Breek bij ons allen de weerstand tegen uw Geest,

opdat Gij niet in vergeefsheid
omziet naar uw medestanders
maar ons aan uw zijde vindt in geloof aan uw toekomst.
Amen.

Gebed over de gaven

Leesrooster blz. 295-304

Prefatie

Leesrooster blz. 295-304

Voorbede

11. God,
door uw Geest leidt Gij uw kerk.
Daarom hebt Gij vandaag
mensen in uw dienst gesteld.
Wij bidden U:
wek in hen blijvende verwondering
dat Gij hen in uw dienst gebruiken wilt.
Geef hen geloof
opdat zij in de kerk,
Christus' eigen lichaam zullen herkennen.
Geef hen vaste hoop,
dat uw koninkrijk onder ons
gestalte krijgt.
Geef hen trouwe liefde
om de leden van uw lichaam
te bewaren bij U.
Zo bidden wij
door uw geliefde Zoon, onze Heer.
Amen.

12. *voor een bevestigde dienaar des Woords*

Bidden wij voor onze gemeente
die vandaag een nieuwe dienaar in haar midden ontving
en voor uw dienaar zelf die dit ambt mag vervullen.
God, U hebt ons aan elkaar toevertrouwd.
Geef dat wij uw opdracht
met vreugde en in ernst
aanvaarden,
elkaar herinneren aan uw Woord
en aan de weg die U bent gegaan.

Voed ons aan uw Tafel.
Geef ons de moed elkaar te vertrouwen
en trouw om elkaar te bemoedigen.
Geef ons uw zegen.
Zo bidden wij U:
acclamatie (gesproken of gezongen)

13. *voor een bevestigde diaken*

Bidden wij voor onze gemeente
die vandaag een nieuwe diaken in haar midden ontving
en voor *haar/hem* die dit ambt mag vervullen.
God, U hebt ons aan elkaar toevertrouwd.
Geef dat wij uw opdracht
met vreugde en in ernst
aanvaarden
en elkaar voorgaan
in barmhartigheid en gerechtigheid
ten dienste van heel de wereld.
Geef ons uw zegen.
Zo bidden wij U:
acclamatie (gesproken of gezongen)

14. *voor een bevestigde ouderling*

Bidden wij voor onze gemeente
die vandaag een nieuwe ouderling in haar midden ontving
en voor *haar/hem* die dit ambt mag vervullen.
God, U hebt ons aan elkaar toevertrouwd.
Geef dat wij uw opdracht
met vreugde en in ernst
aanvaarden
en elkaar behoeden en bewaren,
opdat uw gemeente leeft in uw licht.
Zo bidden wij U:
acclamatie (gesproken of gezongen)

15. *voor bevestigde ouderlingen en diakenen*

Gezegende God,
deze mensen wagen het in uw dienst op weg te gaan
en U waagt het met hen.
Omring hen met uw heilige Geest, vandaag en alle dagen,
dat zij tot eer van uw naam mogen dienen,
dat zij zich zullen laten leiden,

niet slechts door wat voor handen is,
maar door wie op handen is: uw Zoon, uw Rijk.
Zo bidden wij U:
acclamatie (gesproken of gezongen)

16. *voor bevestigde ouderlingen en diakenen*
Heer, onze God,
wij bidden U voor allen
die hun krachten en tijd willen geven in uw dienst.
Houd hen door uw goedheid staande.
U, die te denken en te danken geeft,
leer ons erop te vertrouwen
dat U bij machte bent oneindig veel meer te doen
dan wij bidden of beseffen. *Ef. 5:20*
Geef dat wij niet onze eigen eer zoeken,
maar bij alles wat wij zeggen en doen
bedacht zijn op Hem
die onze Heer en Meester is,
Jezus Christus.
Zo bidden wij U:
acclamatie (gesproken of gezongen)

17. *voor bevestigde amtsdragers*
Wij bidden U
voor wie Gij geroepen hebt
om in uw kerk voorgangers te zijn
in de navolging van Christus;
voor bisschoppen en synoden,
voor predikanten en priesters,
diakenen en ouderlingen –
dat zij zich in hun roeping
geleid mogen weten
door uw hand
en gedragen door de genegenheid
en de gebeden van de gemeente.
Zo bidden wij U:
acclamatie (gesproken of gezongen)

18. *voor een dienaar des Woords die bevestigd is,
uit te spreken door een diaken of ouderling*
Heer, onze God,
op deze dag roept Ge ons uw kerk te zijn,
uw Woord te belichamen op aarde,

blij met de blijden,
bedroefd met de bedroefden,
om te helpen wie geen helper heeft,
om uw heil te vieren bij water, brood en wijn.
Geef dat wij deze taak niet vergeten,
dat uw stem niet verloren gaat in het rumoer der volken,
dat wij doen wat Gij van ons vraagt;
zo bidden wij U:
acclamatie (gesproken of gezongen)

Op deze dag is in onze gemeente
een mens geroepen tot uw dienst.
Gij hebt *haar/hem* aan ons gegeven,
een mens met gaven en gebreken,
met geloof en twijfel,
aangeraakt door uw heilige Geest.
Wij smeken U
dat Gij *haar/hem* bewaart bij uw Woord.
Leer *haar/hem* de noden te onderkennen
en de geesten te onderscheiden;
behoed *haar/hem* ervoor
dat *zij/hij* in hoogmoed de mensen zou verachten;
geef dat *zij/hij* met vreugde, wijsheid en volharding
uw gemeente mag voorgaan.
En als de vijandschap der wereld woedt,
wil Gij *haar/hem* dan standvastig doen blijven;
zo bidden wij U:
acclamatie (gesproken of gezongen)

Voor heel uw gemeente en alle christenen in deze plaats
waar wij wonen en werken,
bidden wij U,
dat wij in onze dienst
vrijmoedig mogen zijn als Stefanus,
gedreven als Paulus,
aandachtig als Maria,
toegewijd als Marta,
terughoudend als Tomas
en in alle zwakheid – rotsvast als Petrus.
Geef dat wij,
met deze dienaar in ons midden,
getuigen zijn van uw menslievendheid en trouw;
zo bidden wij U:
acclamatie (gesproken of gezongen)

19. *van een bevestigde ouderling*

Heer, onze God,
wij bidden U:
laat er ruimte, aandacht en liefde zijn
in deze gemeente,
van jong tot oud,
voor ieder die op onze weg komt.
Laat in al wat wij doen en zeggen
uw liefde zichtbaar worden,
opdat wij elkaar tot troost kunnen zijn.
Moedig ons aan U te blijven dienen
en houd ons bijeen
als uw gemeente,
als het lichaam van uw Zoon.
Zo bidden wij allen tezamen:
acclamatie (gesproken of gezongen)

20. *van een bevestigde diaken*

God, wij bidden U:
wil uw kerk maken tot een gemeenschap
waar liefde woont
en mensen ruimte vinden
om er ook met zorgen en verdriet te komen.
Leer ons het gelaat van Christus te herkennen
in wie arm, hongerig, uitgestoten en gevangen zijn,
opdat wij het brood met hen breken en delen,
gastvrij zijn,
en niet nalaten
te bezoeken wie in de gevangenis zijn.
Zo bidden wij allen tezamen:
acclamatie (gesproken of gezongen)

21. Dienende en hoedende God,
wij roepen U aan voor heel uw kerk,
hier om ons heen
en in uw wijde wereld,
en voor alle mensen
die daarin een taak vervullen,
voor wie besturen moeten
en voor wie actie voeren,
voor wie bidden in de stilte
en voor wie hardop protesteren,

voor wie de eer genieten mogen
van hun positie in de kerk
en voor wie de lasten dragen
van hun positie,
voor kerkenraden en parochiebesturen
predikanten en priesters,
synoden en bisschoppen,
wereldraad en paus,
en voor ieder van ons allen
die gelooft, belijdt, getuigt,
op de plaats ons aangewezen,
op de wijze die ons past:
maak ons allen dienstbaar,
maak ons allen behoedzaam,
zoals wij gediend en behoed worden
door de mens van uw liefde.

Amen.

22. Almachtige God,
wij loven U
om allen die Gij de eeuwen door
hebt geroepen in de dienst van uw kerk.
Maak uw wil bekend
aan hen die Gij vandaag wilt gebruiken.
Doe hen de taak die hen wacht verstaan.
Sterk hen bij het vervullen van hun roeping
en bewaar hen in uw dienst
als bescheiden en trouwe mensen.
Omwille van Jezus Christus, onze Heer.

Amen.

23. Wij bidden, o God,
voor uw kerk in deze wereld –
dat christenen met heel hun hart
uw liefde beantwoorden,
dat zij zichzelf in dienst stellen van uw koninkrijk,
met geloof, dat gesterkt wordt
door een levende gedachtenis
van de tegenwoordigheid van Christus,
met vrijheid en moed,
om te volgen waar Hij hen leidt
omwille van zijn Naam.

Amen.

Slotgebed

24. Almachtige God,
die in uw wijsheid
vele gaven hebt geschonken aan uw kerk,
geef uw genade, zo smeken wij,
aan allen die geroepen zijn
om uw gemeente te dienen.
Vervul hen met waarheid en goedheid,
zodat zij betrouwbaar zijn in hun dienst
tot eer van uw Naam en tot heil van uw Kerk.
Door Jezus Christus, onze Heer,
die met U en de heilige Geest,
één enig God,
leeft en regeert in eeuwigheid.
Amen.

zie ook Leesrooster blz. 295-304

Leesrooster

1. Dienaar des Woords

Gebed van de dag

God, onze Vader,
wij danken U
dat Gij ons door uw Zoon geroepen hebt
tot de gemeenschap van uw wereldwijde kerk.
Hoor ons gebed voor uw getrouwen,
dat ieder in eigen roeping en dienstwerk
een instrument mag zijn van uw liefde.
Geef heel uw gemeente,
en in het bijzonder *haar/hem/hen*
die wij vandaag zullen bevestigen
in het ambt van dienaar des Woords,
de gave van uw Geest.
Door Jezus Christus, onze Heer.

Amen.

Lezingen

Profeten	Jesaja 61:1-9
Antwoordpsalm	100
Brieven	Efeziërs 4:1-16
Evangelie	Johannes 20:19-23

Gebed over de gaven

Heilige God,
Gij hebt ons geroepen
om U te dienen
en te leven naar uw wil.
Wij bidden U:
aanvaard in deze gaven
(van brood en wijn)
onze bereidheid
te werken in uw wijngaard
tot welzijn van anderen
en heel uw kerk,
naar het voorbeeld van Jezus,
uw Zoon, onze Heer.

Amen.

Prefatie

Ja waarlijk, goed is het en passend
dat wij U zegenen, Heer onze God,
almachtige Vader, eeuwige God,
door Jezus Christus, onze Heer –
omdat Gij niet ophoudt
uit het midden van uw gemeente
dienaren en dienaressen
te roepen en te bevestigen –
om uw woord te bedienen
en uw omzien naar mensen te belichamen.
Daarom, met engelen en aartsengelen ...

of

Ja waarlijk, goed is het en passend
dat wij U zegenen, Heer onze God,
almachtige Vader, eeuwige God,
door Jezus Christus, onze Heer,
die na zijn opstanding
aan Maria Magdalena is verschenen
en daarna aan de twaalf,
die hen met vrede heeft gegroet
en hen heeft uitgezonden,
de wereld in,
om overal het evangelie te verkondigen
en heel de schepping te doen delen
in uw levendmakende Geest.
Daarom, met engelen en aartsengelen ...

Slotgebed

Almogende God,
Herder en Gids van uw kerk,
(wij danken U
voor het brood van uw leven
en de wijn van uw koninkrijk),
zie genadig neer op N,
uw dienaar,
die Gij hebt uitgekozen
om een herder te zijn voor uw gemeente
en geef
dat zij/hij een betrouwbare voorganger zal zijn,
opdat zij/hij samen met allen

die haar/hem zijn toevertrouwd
eenmaal zal komen tot de glorie van uw Koninkrijk,
Door Jezus Christus, onze Heer.

Amen.

2. Dienaar des Woords

Gebed van de dag

God, onze Vader,
wij danken U
dat Gij ons door uw Zoon geroepen hebt
tot de gemeenschap van uw wereldwijde kerk.
Hoor ons gebed voor uw getrouwen,
dat ieder in eigen roeping en dienstwerk
een instrument mag zijn van uw liefde.
Geef heel uw gemeente,
en in het bijzonder haar/hem
die wij vandaag zullen bevestigen
in het ambt van dienaar des Woords,
de gave van uw Geest.
Door Jezus Christus, onze Heer.

Amen.

Lezingen

Thora	Numeri 27:12-23
Antwoordpsalm	119:165-176
Brieven	Efeziërs 4:1-16
Evangelie	Johannes 21:15-17

Gebed over de gaven

Heilige God,
Gij hebt ons geroepen
om U te dienen
en te leven naar uw wil.
Wij bidden U:
aanvaard in deze gaven
(van brood en wijn)
onze bereidheid
te werken in uw wijngaard
tot welzijn van anderen
en heel uw kerk,
naar het voorbeeld van Jezus,
uw Zoon, onze Heer.

Amen

Prefatie

Ja waarlijk, goed is het en passend
dat wij U zegenen, Heer onze God,
almachtige Vader, eeuwige God,
door Jezus Christus, onze Heer –
omdat Gij niet ophoudt
uit het midden van uw gemeente
dienaren en dienaressen te roepen –
om uw woord te bedienen,
en uw omzien naar mensen te belichamen.
Daarom, met engelen en aartsengelen ...

of

Ja waarlijk, goed is het en passend
dat wij U zegenen, Heer onze God,
almachtige Vader, eeuwige God,
door Jezus Christus, onze Heer,
die na zijn opstanding
is verschenen aan Simon en de overige discipelen
en met hen maaltijd hield
als teken van zijn Koninkrijk,
die in zijn eindeloze trouw mensen roept
om uw volk te weiden in uw Woord
en te leiden in uw liefde.
Daarom, met engelen en aartsengelen ...

Slotgebed

Almogende God,
Herder en Gids van uw kerk,
(wij danken U
voor het brood van uw leven
en de wijn van uw koninkrijk),
zie genadig neer op N,
uw dienaar,
die Gij hebt uitgekozen
om een herder te zijn voor uw gemeente
en geef
dat zij/hij een betrouwbare voorganger zal zijn,
opdat zij/hij samen met allen
die haar/hem zijn toevertrouwd,
eenmaal zal komen tot de glorie van uw koninkrijk,
Door Jezus Christus, onze Heer.

Amen

3. Diakenen

Gebed van de dag

God, onze Vader,
wij danken U
dat Gij ons door uw Zoon geroepen hebt
tot de gemeenschap van uw wereldwijde kerk.
Hoor ons gebed voor uw getrouwen,
dat ieder in eigen roeping en dienstwerk
een instrument mag zijn van uw liefde.
Geef heel uw gemeente,
en in het bijzonder *haar/hem/hen*
die wij vandaag zullen bevestigen
in het ambt van diaken
de gave van uw Geest.
Door Jezus Christus, onze Heer.

Amen.

Lezingen

Profeten	Jesaja 42:1-9
Antwoordpsalm	100
Brieven	Romeinen 12:1-12
Evangelie	Marcus 10:35-45

Gebed over de gaven

Heilige God,
Gij hebt ons geroepen
om U te dienen
en te leven naar uw wil.
Wij bidden U:
aanvaard in deze gaven
(van brood en wijn)
onze bereidheid
te werken in uw wijngaard
tot welzijn van anderen
en heel uw kerk,
naar het voorbeeld van Jezus,
uw Zoon, onze Heer.

Amen.

Prefatie

Ja waarlijk, goed is het en passend
dat wij U zegenen, Heer onze God,

almachtige Vader, eeuwige God,
door Jezus Christus, onze Heer –
omdat Gij niet ophoudt
uit het midden van uw gemeente
dienaren en dienaressen
te roepen en te bevestigen –
om uw omzien naar mensen te belichamen
en uw gerechtigheid te behartigen.
Daarom, met engelen en aartsengelen ...

of

Ja waarlijk, goed is het en passend
dat wij U zegenen, Heer onze God,
almachtige Vader, eeuwige God,
door Jezus Christus, onze Heer,
die niet kwam om gediend te worden,
maar om te dienen
en zijn leven te geven
tot losprijs voor velen.
Daarom, met engelen en aartsengelen ...

Slotgebed

Heer Jezus, Dienaar van mensen,
(wij danken U
voor het brood van uw leven
en de wijn van uw koninkrijk en)
wij bidden U:
geef aan hen
die Gij geroepen hebt tot het ambt van diaken,
een mild en toegewijd hart
om trouw te zijn in hun dienstwerk
en uw gemeente voor te gaan
op de weg van uw gerechtigheid.
Door Jezus Christus, onze Heer.
Amen.

4. Ouderlingen

Gebed van de dag

God, onze Vader,
wij danken U

dat Gij ons door uw Zoon geroepen hebt
tot de gemeenschap van uw wereldwijde kerk.
Hoor ons gebed voor uw getrouwen,
dat ieder in eigen roeping en dienstwerk
een instrument mag zijn van uw liefde.
Geef heel uw gemeente,
en in het bijzonder *haar/hem/hen*
die wij vandaag zullen bevestigen
in het ambt van ouderling,
de gave van uw Geest.
Door Jezus Christus, onze Heer.
Amen.

Lezingen

Profeten	Ezechiël 34:11-16
Antwoordpsalm	95
Brieven	Handelingen 20:13-38
Evangelie	Johannes 10:11-18

Gebed over de gaven

Heilige God,
Gij hebt ons geroepen
om U te dienen
en te leven naar uw wil.
Wij bidden U:
aanvaard in deze gaven
(van brood en wijn)
onze bereidheid
te werken in uw wijngaard
tot welzijn van anderen
en heel uw kerk,
naar het voorbeeld van Jezus,
uw Zoon, onze Heer.
Amen.

Prefatie

Ja waarlijk, goed is het en passend
dat wij U zegenen, Heer onze God,
almachtige Vader, eeuwige God,
door Jezus Christus, onze Heer –
omdat Gij niet ophoudt
uit het midden van uw gemeente
dienaren en dienaressen

te roepen en te bevestigen –
om uw omzien naar mensen te belichamen
en uw gemeente te bouwen.
Daarom, met engelen en aartsengelen ...

of

Ja waarlijk, goed is het en passend
dat wij U zegenen, Heer onze God,
almachtige Vader, eeuwige God,
door Jezus Christus, onze Heer,
de goede Herder,
die zijn leven heeft ingezet
voor zijn schapen
en na zijn opstanding
zijn leerlingen geroepen heeft
om herders te zijn van mensen.
Daarom, met engelen en aartsengelen ...

Slotgebed

God, Herder van mensen,
(wij danken U
voor het brood van uw leven
en de wijn van uw koninkrijk en)
wij bidden U:
geef aan hen
die vandaag in hun ambt zijn bevestigd,
dat zij vertrouwend op uw beloften
vrijmoedig hun taak aanvatten
en daarin trouw zijn,
tot eer van uw Naam,
en tot vreugde van ons allen.
Door Jezus Christus, onze Heer.
Amen.

5. Diakenen en ouderlingen tezamen

Gebed van de dag

God, onze Vader,
wij danken U
dat Gij ons door uw Zoon geroepen hebt
tot de gemeenschap van uw wereldwijde kerk.

Hoor ons gebed voor uw getrouwen,
dat ieder in eigen roeping en dienstwerk
een instrument mag zijn van uw liefde.
Geef heel uw gemeente,
en in het bijzonder hen die wij vandaag zullen bevestigen
in het ambt ouderling en diaken,
de gave van uw Geest.
Door Jezus Christus, onze Heer.
Amen.

Lezingen

Thora	Numeri 11:24-30
Antwoordpsalm	132
Brieven	1 Korintiërs 12:1-11
Evangelie	Matteüs 9:35-38

Gebed over de gaven

Heilige God,
Gij hebt ons geroepen
om U te dienen
en te leven naar uw wil.
Wij bidden U:
aanvaard in deze gaven
(van brood en wijn)
onze bereidheid
te werken in uw wijngaard
tot welzijn van anderen
en heel uw kerk,
naar het voorbeeld van Jezus,
uw Zoon, onze Heer.

Amen.

Prefatie

Ja waarlijk, goed is het en passend
dat wij U zegenen, Heer onze God,
almachtige Vader, eeuwige God,
door Jezus Christus, onze Heer.
Wij danken U
dat Gij niet ophoudt
uit het midden van uw gemeente
dienaren en dienaressen
te roepen en te bevestigen –
om uw omzien naar mensen te belichamen,

uw gemeente te bouwen
en uw gerechtigheid te behartigen.
Daarom, met engelen en aartsengelen ...

of

Ja waarlijk, goed is het en passend
dat wij U zegenen, Heer onze God,
almachtige Vader, eeuwige God,
door Jezus Christus, onze Heer,
die met ontferming bewogen was
over de schare
en zijn leerlingen heeft uitgezonden
als arbeiders in uw oogst.
Daarom, met engelen en aartsengelen ...

Slotgebed

God, Herder van mensen,
(wij danken U
voor het brood van uw leven
en de wijn van uw koninkrijk en)
wij bidden U:
geef aan hen
die vandaag in hun ambt zijn bevestigd,
dat zij vertrouwend op uw beloften
vrijmoedig hun taak aanvatten
en daarin trouw zijn,
tot eer van uw Naam
en tot vreugde van ons allen.
Door Jezus Christus, onze Heer.
Amen.

Liedsuggesties

Afkortingen van liedbundels

LbK	Liedboek voor de Kerken
DB deel I	Dienstboek – <i>een proeve</i> , Schrift – Maaltijd – Gebed
ZG	Zingend Geloven
GvL	Gezangen voor Liturgie
OKG	Oud-Katholiek Gezangboek
LG	Liturgische Gezangen
EL	Evangelische liedbundel
Eva	Eva's Lied
Tr	Troost, Zingende Gezegend

Plaats in de orde   **Eerste regel**

Psalm of gezang

Wie zult Gij noden in uw tent?
Hoe lieflijk, hoe goed is mij, Heer
Ik lig terneer, gekluisterd aan het stof
Een lamp voor mijn voet is uw woord
Gij dienaars aan den Heer gewijd

Komt de Heer nu loven, gij dienaars
Uit Sion zegene u de Heer
Word krachtig in de Heer
Kom Schepper, Geest, daal tot ons neer
Kom o Geest des Heren kom
Kom Schepper God, o Heilge Geest
Kom, Heilige Geest, Here God
Nu bidden wij de Heilige Geest
Heer, stuur zelf het schip der kerk
Gij hebt uw woord gegeven
Kom uit de hemel tot ons neer
Wie ons is voorgegaan
Uw Woord omvat mijn leven
De Geest des Heren is op hem
Wat vraagt de Heer nog meer
Heilge Geest, Gij zijt als de wind
Hoe oud, maar ongehoord
Brandde ons hart niet
Hij die gesproken heeft
Wij hebben voor u gebeden
Het is de Heer die mensen roept

litanie

Met uw engelen en hemelse machten
Met Abel en Henoch, met Noach

Bundel	Opmerkingen
LbK Psalm 15	
LbK Psalm 84	
LbK Psalm 119	vers 10-12
GvL Psalm 119-I	
LbK Psalm 134 = GvL Psalm 134 = OKG 280	
DB deel I, Psalm 134, ant. I	
DB deel I, Psalm 134, ant. II	
LbK 96	
LbK 237	vóór bevestigingsgebed
LbK 238	vóór bevestigingsgebed
LbK 239	vóór bevestigingsgebed
LbK 240	vóór bevestigingsgebed
LbK 241	vóór bevestigingsgebed
LbK 306	
LbK 341	
ZG IV, 35	
ZG IV, 36	
ZG V, 13	
ZG V, 18	
ZG V, 80	
ZG VI, 16	
ZG VIII, 76	
GvL 410	
GvL 616 = ZG V, 79	
GvL 654	
OKG 733	
DB deel I, liturgische gezangen 135	
DB deel I, liturgische gezangen 136	

